

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 51 OCAK 2018
SESI

Optik Magazin Dergisi

ben.x[®]
memory eyewear

ben.x[®]
memory eyewear

ben.x[®] by **mercan**
memory eyewear

www.mercanoptik.com.tr

[f](#) [i](#) [y](#) [t](#) [v](#) [in](#)
@benxeyewear

Geleceğin progresifi
Progresifin geleceği

nucleo

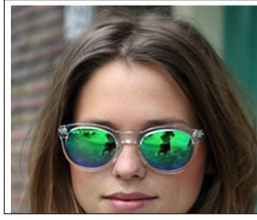
A Variable Base Curve Lens

4D

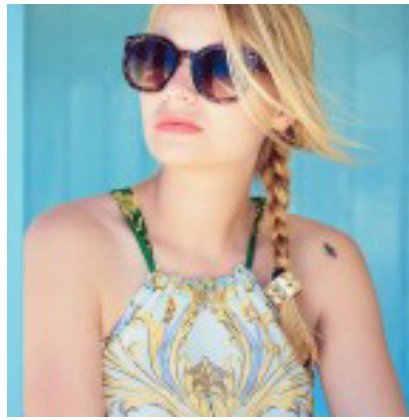
OCAK 2018

EDİTÖRDEN	7	SEKTÖRDEN VE DÜNYADAN HABERLER	8
9 HABER			
Körlük sona mı eriyor?			
Çözüm bulundu!			
10 MODA			
Mavi Işık: İyi ve Kötü yönleri			
16 SAĞLIK			
Gözlerimiz Saniyede Kaç Kare (FPS) Görüyor?			
20 SAĞLIK			
Algı			
26 HOBİ			
Hobilerimiz			
28 TARİH			
Tarihte Ocak ayı			

DOSYA KONULARI

MODA Bunu da araştırdılar	30
MODA Kadın Gözlük Modelleri 2018	32

SAĞLIK Doç. Dr. Murat UYAR / Sadece iyi görmek sağlıklı gözlerin garantisi midir?	38
FIRTINA ÖNCESİ Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu / İstanbul'a kar yağdırmak için en çılgın projeler	40
SEKTÖRDEN Mahmut Yetim / Teşekkür ederim	42
SEKTÖRDEN Mehmet R. AKAY/ Güneş gözlüğü camları ile ilgili bazı sorular ve cevaplar	44
SAĞLIK Turgut Çakar / Oda ve Birlik'te ne olacak ve olmayacak?	46

KADIN GÖZLÜK MODELLERİ 2018 32

YOLNAME

Mustafa Küreli'nin kaleminden;
Özgür Ülkenin Özgür Şehri Londra 48

OPTİSYENİN SESİ E-DERĞİ
Ayda bir yayınlanır
OCAK 2018

www.optisyeninsesi.com Adına
İmtiyaz Sahibi
Orhan Küreli

Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Ozan Küreli

Yazı Kurulu Üyeleri
Mustafa Küreli, İlm. Av. Oğuz Ünal
Hakan Hürsever, Prof. Dr. Miktaf Kadioğlu
Dr. Ahmet Doğan Ataman, Mehmet Can
Dahin

Görsel Yönetmen
Mustafa Küreli

Grafik Tasarım-Uygulama ve Editöryal
Çalışma Tuna Yıldırım / CLINART Str. Arş.
Sağ. Dan. Org. Yay. Ltd. Şti.
(0 212 291 54 83)

Reklam Pazarlama
0 535 586 05 93
tunayildirim1972@gmail.com

Fotoğraf Editörü
Cesur Erol

E-Posta:
bilgi@optisyeninsesi.com
dergi@optisyeninsesi.com

Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir. Reklamların sorumluluğu ise reklam verene aittir. Dergide yayımlanan yazı ve resimler kaynak gösterilmek suretiyle iktibas edilebilir. Optisyenin Sesi günlük ortalama raytingi 3000 olan www.optisyeninsesi.com internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Bu dergi Ocak 2018 tarihinde internetten online olarak izlenebilmiştir.

ben.x[®]
sunglasses

ben.x[®]
memory eyewear

by **mercan**

f i y t in
@ benxeyewear

www.mercanoptik.com.tr

Gururla belirtmeliyim ki; “www.optisyeninsesi.com” web sitemiz Edirne’den, Van’ a Türkiye’ nin herköşesinden takip edilmektedir. 2018 yılında da aynı gayretle sizlere her türlü sektörel haberleri ileteceğiz. Siz değerli meslektaşlarımızın ilgilerine ve katkılarına şükranlarımızı sunuyoruz.

Yeni başlangıçlar yeni umutlar getirir...

Hvet, yeni bir başlangıç, yeni bir yıl ve yepyeni umutlarla merhaba değerli meslektaşlarım. Bir yılı daha geride bırakırken yeni bir dergi ile huzurlarınızdayız. Sayfaları çevirdikçe her zaman olduğu gibi bu sayıda da dolu dolu bir dergi hazırladığımızı göreceksiniz.

13 yıldan bu yana, siz değerli meslektaşlarımıza aralıksız olarak sektörümüzle ilgili haberleri aktarmaya gayret ediyoruz. Optisyeninsesi başlığı altında hizmetinize açtığımız web sayfalarından ilki olan haber portalımız Optisyeninsesi.com’dan başka, sektörümüzdeki toplantıları sizlere canlı ve hızlı bir şekilde ulaştırabilmek için www.optisyeninsesi.tv den yayına başladık.

Amacımız; içinden geçmekte olduğumuz iletişim çağında sektörümüzün bu konudaki açığını kapatmak, Türkiye’nin en doğusundan, en batısına, en kuzeyinden, en güneyine kadar tüm meslektaşlarımıza bilgi akışını sağlayabilmektir.

Sizlerden aldığımız cesaretle, bir yandan Medula, ÜTS sistemleri ile uğraşırken bir yandan da hoşça vakit geçirebileceğiniz OptisyeninSesi e-dergi yi yapmaya başladık. Kaliteli, okunabilir ve sayfalarını çevirdiğinize degecek bir dergi için ben ve ekip arkadaşlarım gece gündüz çalışıyoruz. Bu arada tedarikçi meslektaşlarımızı da düşündük. Bir sürü bedeller ödeyerek yaptırıkları tanıtım videolarını meslektaşlarımızla paylaşacakları bir mecra yoktu. e-Dergimizin alt yapısını bu videoları paylaşmaya uygun hale getirdik ve dergimizin sayfalarında yayınlamaya başladık. Kurduğumuz Facebook sayfamızda binlerce üyemizle tüm yaptıklarımızı paylaştık.

Son yıllarda art arda açılan optisyenlik meslek yüksekokullarında eğitim gören optisyen adayı öğrenci kardeşlerimizin ihtiyaç duyacakları ders notlarına kavuşmalarını sağlayacak eğitim videoları hazırladık. Arşivlerimizde sakladığımız yılların birikimi bu bilgi hazinesini öğrenci kardeşlerimizin hizmetine açmaktan da ayrıca mutlu olduğumuzu belirtmeliyim.

Gururla belirtmeliyim ki; “www.optisyeninsesi.com” web sitemiz Edirne’den, Van’ a Türkiye’ nin herköşesinden takip edilmektedir. 2018 yılında da aynı gayretle sizlere her türlü sektörel haberleri ileteceğiz. Siz değerli meslektaşlarımızın ilgilerine ve katkılarına şükranlarımızı sunuyoruz.

E-Dergimizin bu sayısını da beğeneceğinizi umarak, sağlıklı, başarılı ve mutlu bir yeni yıl diliyorum.

Saygılarımla...

Körlük sona mı eriyor? Çözüm bulundu!

Mürekkep püskürtmeli yazıcılarla ne yazdırabilirsiniz? İngiltere'nin Cambridge Üniversitesinden araştırmacılar, yazdırma listesine göz hücreleri eklediler. Bu çalışmanın körlük için bir çare olacağı iddia ediliyor.

Cambridge Üniversitesi uzmanları, insanların göz retinasında bulunan çeşitli hücrelerde yapılan suni doku greftleri üretmek için mürekkep püskürtmeli baskı teknolojisini kullandı. GİB bilim dergisinde yayınlanan habere göre, araştırmacılar 3D yazıcıyı yetişkin farelerin iki türlü retina hücrelerini yazdırmak için kullandı ve başarılı oldu.

Hücre olarak ganglion hücreleri ve glial hücreleri kullanılmıştır. Glial hücreler nöronlar için destek ve koruma sağlarken ganglion hücreleri de beyin bölgelerine gözle alakalı bilgi iletir. Araştırmacılar retina ve ışığa duyarlı fotoreseptör gibi diğer hücreleri de yazdırmak için çalışmalarını sürdürdüklerini açıkladılar.

BOLON

EYEWEAR

Hailey Baldwin

Mavi Işık: İyi ve Kötü yönleri

Ne kadar mavi ışığa ihtiyacımız vardır? Nasıl ve ne zaman kendimizi mavi ışığa karşı korumalıyız?

Bir yandan, mavi ışık kış depresyonu ve uykusuzlukla mücadelede yardımcı bir araç olabilir. Öte yandan mavi ışık insan gözüne kalıcı şekilde zarar verebilir. Mavi ışıkla ilgili işin aslı nedir? Her gün maruz kaldığımız suni ışıkla ilgili neler değişti? Vücudumuz bu dalga boyunun biyolojik etkilerine neden ihtiyaç duyuyor? Nasıl ve ne zaman kendimizi mavi ışığın potansiyel zararlı etkilerine karşı korumalıyız? Mavi ışığın iyi ve kötü yönlerini keşfetmek için okumaya devam edin.

Göz ile görünür ışık spektrumu
İnsan gözüne ulaşan ve giren ışık 390 ila

780 nm aralığındaki dalga boylarını içeren görünür ışığa ve morötesi aralık (UV ışığı) ve kızılötesi aralık (IR ışığı) içeren görülmeyen spektruma bölünür.

Uzmanlar UV ışığının cilt ve gözler gibi biyolojik dokulara hasar verme potansiyeline sahip olduğunu ve bu nedenle insanların bu bağlamda uygun yollarla güneş koruması kullanmaları gerektiğini bir süredir biliyorlar. Fakat mavi mor ışıkta aynı zamanda özellikle gözlere hasar verme potansiyeli vardır. Mavi mor ışığın morötesi ışıktan daha az enerjisi olabilir fakat UV ışığının aksine büyük kısmı gözün ön tarafından emilen mavi ışık retinaya kadar erişir.

The World sees **(with)** us.

gör
hayatı!

vê
a vida!

Sieh das
Leben!

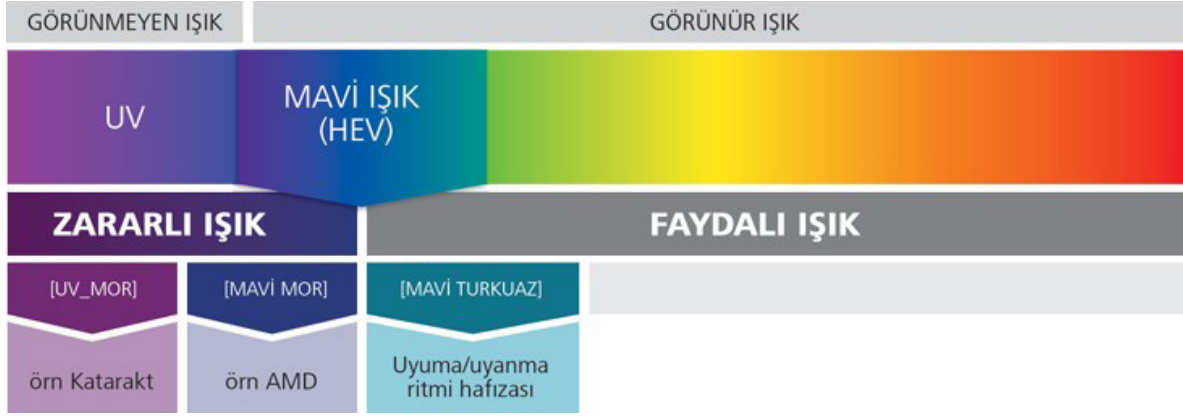
voir
la Vie!

ve
la vida!

увидеть
жизнь!

چشم انداز
زندگی

انظر
للحياة

390 ila 500 nm arası mavi mor banttaki ışık bileşeni yüksek enerjili görünür ışık (HEV high-energy visible) olarak adlandırılmaktadır. 390 ila 440 nm arasındaki dalga boyları özellikle kritik olarak görülmekte ve yüksek enerjili gelen ışığın neden olduğu retina hasarını içeren fotoretinitin olası nedenlerinden biri olarak düşünülmektedir.

Mavi ışığın faydalı yönleri

Bilimsel çalışmalar, hormon dengemizi ayarlama yardımcı diğer noktaların yanında ışığın da vücudumuzda biyolojik etkisinin olduğunu göstermiştir. Melatonin hormonu uyuma/uyanma çevrimimizin ayarlanmasında önemli bir görev üstlenir ve bu süreç için ihtiyaç duyduğumuz ışık enerjisi daha çok gözlerimizden emilir. Bu süreçteki diğer önemli faktör melanopsin adı verilen ve görünür spektrumun kısa dalga boyu kısmında daha aktif olduğu görülen gözdeki ışık emici pigmenttir. Bu, retinamıza erişen mavi ışığın psikolojik sağlığımızın yerinde olmasında bir rolü olduğu anlamına gelmektedir, bu nedenle kış depresyonu ve uykusuzluk tedavisinde ışık tedavisi başarıyla uygulanmaktadır. Vitaminlerin üretiminde UV ışığının da rolü vardır, bu da ışık uyarısının metabolizmamızda önemli bir etkisinin olduğu anlamına gelmektedir. Özetle, vücutlarımızın mavi ışığa ihtiyacı var. Somut bir örnek vermek gerekirse, birçoğumuz yaşa bağlı uykusuzluğun ne olduğunu biliyoruz, yaşlılar daha az uykuya ihtiyaç duyuyorlar anlamına gelen bir durumdur bu. İnsan gözüne erişen ışık bu olayda önemli bir görev üstlenmiş benzerdir. Yaşlıların genelde mağdur olduğu katarakt mavi ışığın bir bölümünün retinaya erişmesini engellemekte ve katarakt hastalarını tedavide kullanılan

göz içi merceklerinin de mavi ışığı bloke etme etkileri bulunmaktadır. Bu durum, genelde yaşlıların gündüz-gece ritimlerinde karmaşıklığa neden olmakta ve ihtiyaçları olan uyku miktarını değiştirmektedir. Fakat diğer birçok durumda olduğu gibi burada da kural "her şey kararında olacak"tır.

Mavi ışığın zararlı etkileri

Kızılötesi ve mavi-mor bandında çok yoğun ışık insan gözüne zarar verebilir. Ağrılı konjonktiva ve kornea enfeksiyonuna sebep olabileceği gibi gözün kristal merceğine de (örn: katarakt) ve özellikle de retinaya (maküler dejenerasyon) zarar verebilir. Bu nedenle yoğun güneş ışığı olan zamanlarda, özellikle de su veya karlı dağ yamaçları gibi kamaşmanın çok fazla olduğu durumlarda %100 UV korumalı güneş gözlüğü takmak çok önemlidir. Modern dünya: yüksek oranda mavi ışık içeren ışık kaynakları Işık yayan diyotlardan (LEDler) ve Xenon ışıklarından enerji tasarruflu ampullere ve ekranlardan yayılan elektromanyetik radyasyona, hayatlarımızı daha iyi ve daha kolay hale getirmek için tasarlanmış olan tüm "yeni ışık kaynakları", eski geleneksel lamba ampullerinden çok daha fazla yüksek oranda mavi ışık içerirler. Işığın farklı spektral bileşimi eskiye göre çok daha ciddi oranda mavi ışığa maruz kaldığımız anlamına gelmektedir. Bu durumun görmemizde zararlı etkisi olabilir mi?

Şimdilik, bilgisayar ekranlarının kullanılmalarının veya bu yeni ışık kaynaklarına uzun süre bakmanın retinaya zarar verip vermediğine dair soruların cevaplarını bulacak bir çalışma yapılmamıştır. Fakat unutulmamalıdır

NOVAX®

FreeForm® Spectacle Lenses

view
life!

FreeForm®
TECHNOLOGY

...Çünkü hayat görmeye değer!
...Because, the life is worth to view!

ki gözlerimiz, kapalı bir havada dışarıda geçirilen bir saatte, içeride ekranın karşısında geçirilen bir saate göre 30 defa daha fazla mavi ışığa maruz kalmaktadır. Mavi ışık filtreli net gözlük camları Net gözlük camlarında genelde iç mekanlarda kullanılıyorsa UV korumasının gerekli olmaması mantıklıdır. Şeffaf gözlük camlarının DuraVision® Blue Protect gibi mavi ışık filtresi ile üretilmesi mümkündür. Fakat neden?

Işık kaynaklarından veya ekranlardan gelen mavi ışık radyasyonu bazı kişilerin gözleri için rahatsız edici veya yorucu olabilir. Mavi filtre, kişilere daha net görme sağlayabilir: Görünür ışığın farklı dalga boyları kornea ve göz merceği tarafından biraz farklı şekillerde kırılır, böylece hepsi retinadaki aynı odak noktasına düşmez. Bu türden bir durum bazı kişilere tanındık gelecektir- örneğin kırmızıyı uzaktan ve maviyi yakından daha net görmenin daha kolay olması veya kırmızı, yeşil ve mavi çizgileri olan grafiklere odaklanmanın aynı veya benzer renkli çizgileri olan grafiklere odaklanmaya göre daha yorucu olması. Bazı kişiler, yüksek oranda mavi ışık içeren ışık kaynaklarının kendilerini gece daha uykusuz bırakabildiğini hissetmektedirler. Karanlık bir odaya girdiğimizde, alacakaranlıkta veya gece dışarı çıktığımızda gözlerimiz farklı bir görme moduna geçer. Az ışıktaki, insan gözü yeşil hassasiyetinden yüksek enerjili mavi spektrumuna geçer. Bu, mavi ışığı daha yoğun şekilde algıladığımız anlamına gelir, bu da artan kamaşma hissini yaratabilir. Bu etki, arkadan gelen aracın farlarından, özellikle de modern Xenon veya LED farlı araçlar söz konusu olduğunda, gözlerin kamaşması sonucu körlük yaşayan sürücülere tanındık gelecektir. Mavi ışık filtreli gözlük camları bu durumlarda daha rahat görme yaratabilir.

DuraVision® BlueProtect ilave bir katman olarak uygulanabilen net gözlük camları için tasarlanmış bir cam kaplamasıdır. Geleneksel ZEISS marka DuraVision® Premium kaplamanın tüm faydalarını sunmakla birlikte temizlemesi kolay bir tasarımda optimize edilmiş bir sertlik de içerir. BlueProtect, mavi ışığı 390 ila 440 nm bandında azaltan bir mavi filtre içerir. Bu, 450 ila 500 nm bandında mavi ışığın faydalı etkilerini kaybetmeden iç mekan etkinlikleri boyunca mavi ışığa karşı koruma isteyen herkes için iyileştirilmiş görme rahatlığı anlamına

gelir. DuraVision® BlueProtect gözlük camları dış mekan etkinlikleri için güneş gözlüğünüzü takmayı veya %100 UV koruması da sağlayan PhotoFusion® camları kullanmayı tercih etmediğiniz sürece tüm gün boyunca takılabilir. Dijital cihazlar görmemizi nasıl değiştiriyor Tabletler, akıllı telefonlar ve diğer dijital ekranlar maruz kaldığımız ışık spektrumunu değiştirmekle kalmıyor ayrıca görme davranışımızı da değiştiriyorlar. Nesnelere daha önce hiç olmadığı kadar “yakından” bakarak daha fazla zaman geçirdiğimizi fark etmemiz önemlidir. Bunun sebebi genelde arka plan aydınlatmasının çok zayıf olmasıdır. Bu, çocuklarda bile bir sorundur: “okul miyopisi” okula başladıktan itibaren çocuklarda artan uzağı görememe eğilimi anlamına gelmektedir. Uzağa bakmaya yeterli zamanı ayırmazsak, gözlerimiz yeterli rahatlama fırsatı yakalayamayacak ve bizler farklı mesafelere hızlıca odaklanabilme yetimizi “unutacağız”. Bu dijital göz yorgunluğuna sebep olur. Ayrıca, dijital ekranlara baktığımızda daha az göz kırparız, bu nedenle korneamız gözyaşı sıvısıyla daha seyrek nemlendirilir. Bu, göz yorgunluğuna yol açabilir. Ve en kötüsü görmemizde bozukluk yaratabilir. Önerimiz: Dizüstü bilgisayarınızla, tabletinizle veya akıllı telefonunuzla çalışmakta olsanız bile daha sık uzağa bakarak gözlerinize daha sık mola verdirmenizi öneririz. Ve gözlerinizin, aşırı UV ve mavi-mor ışığa karşı uygun şekilde korunmalarını sağlayarak yeterli aydınlığa maruz kaldıklarından emin olun.

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX®
FreeForm® Gözlük Camları

Gözlerimiz Saniyede Kaç Kare (FPS) Görüyor?

Italia Independent ve Jeremy Scott iş birliğinden orijinal ve yenilikçi 2016 Sonbahar/Kış gözlük koleksiyonu ortaya çıktı. Gözlük modelleri ilk olarak New York Moda Haftası Jeremy Scott defilesinde tanıtılmıştı.

Video ve filmlerde oldukça önemli bir kavramdır saniye başına kare (fps: frame per second) kavramı. FPS miktarı arttıkça görüntü daha gerçekçi ve net hale gelir; ancak tabii ki görsel verideki bilgi miktarı da artacağı için dosyanın boyutları da artacaktır. Peki “İnsan gözü kaç fps görebilir?” diye soracak olursak? Bu zor bir sorudur. Bunun en temel sebebi, genelde sorulan soru ile öğrenilmek istenen şeyin uyumsuz olmasındandır. Örneğin bu soru, şu soruyla aynı şeyi öğrenmeyi hedeflemez: “Görüntülerin akıcı olması için, kaç fps ile akması gerekir?” Bu soru da, şununla aynı değildir: “Bir görüntünün titreşik olmaması için kaç fps olması gerekir?” Ki bu soru da, şununla aynı değildir: “İnsan gözünün yakalayabileceği en kısa kare (çerçeve) ne kadardır?” Bu konuları birazcık aydınlatarak gözümüzü daha iyi tanıyalım.

PIXAR[®]UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

integral süper hidrofobik anti-refle kaplama + UV 400 koruma

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

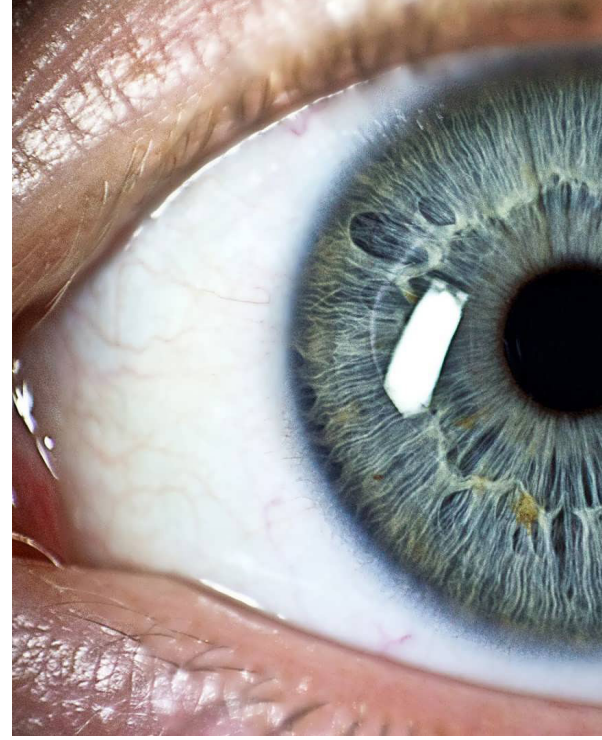
Türkiye
Gücünü ve
Potansiyelini Keşfet

NOVAX[®]
FreeForm[®] Gözlük Camları

Akıcılık ve Netlik

İlk olarak hareketin yumuşaklığına bakmamız gerekiyor. Aşırı yavaş hareket eden bir sis ile ilgili bir film izlediğinizi düşünün. Görüntüdeki sisin sınırları veya keskin kenarları yoktur. Filmi 10 fps (saniye başına 10 kare) hızda oynatır. Yine de akıcı olacaktır. Neden? Çünkü bir kareden diğerine geçişteki fark çok küçüktür. Bunun en ekstrem örneği, hareketsiz bir duvarı gösteren bir videoyu izlemektir. Böyle bir videoyu 1 fps'de oynatmanız ile 1000 fps'de oynatmanız arasında en ufak bir fark olmayacaktır. Dolayısıyla gözün takip ettiği cismin hareketi ve bu hareketin hızı ile yumuşaklığı çok önemlidir.

Şimdi elinizi yavaşça yüzünüzün önünde sağa sola doğru hareket ettirin. Sonra yavaş yavaş bu hızı arttırın. En sonundaysa elinizi çılgınca sallamaya başlayın. Şimdi kendinize sorun: Gözünüz kaç kare görüyor? Oldukça az olmalı, çünkü ne kadar çılgınca sallarsanız sallayın, kaslarınızın sınırlılığından ötürü elinizi 1 saniye içerisinde gözünüzün önünden sadece birkaç defa geçirebilirsiniz. Ancak yine de gözünüz bu hareketi yakalayamıyor ve bulanık bir el görüyorsunuz. Buna rağmen bir sorun var: elinizin gözünüz önündeki hareketi, birkaç fps ile oynayan hareketli bir cisme göre son derece akıcı! Elinizin hareketinin kesildiğini veya zıpladığını görmüyorsunuz. Her bir parçası birbirini takip eder şekilde. İşte bu, gözümüzün bir numarasıdır: bulanıklaşma akıcılığı, keskinlik teklemeyi andırır. Yani bir cisim bulanıklaştıkça akıcı hale geliyormuş gibi algılanır; keskinliği arttıkçaysa teklemeye başlar. Bunu fiziğin temel ilkelerinden olan eylemsizliğe benzetebilirsiniz. Hızla frene basan bir arabada, tıpkı sizi yeryüzüne çeken kütleçekimi gibi bir ivme hissedersiniz. Frenleme, kütleçekimini andırır.

Havada savrulan bir bageti bulanık ama akıcı görürüz.

Yapılan araştırmalar, insan gözünün 18 fps ile oynayan bir sinema filmini akıcı gördüğünü göstermektedir. 18'in altına inmeye başladıkça (hareketli bir film den söz ediyorsak) gözümüz sıçramalar görmeye başlayacaktır ve bu rahatsızlık vericidir. Eğer ki gözünüz yüzünüzün önünde hareket ettirdiğiniz elinizi cam gibi görebilecek olsaydı, aynı akıcılığı sağlayabilmek için çok daha fazla verinin göz tarafından toplanıp beyin tarafından işlenmesi gerekecekti. Eğer ki 50 fps'de oynayan keskin bir film izliyorsanız, gözünüzün zaman zaman veri toplamaktan yorulmaya başladığını ve filmin sanki kesintili olmaya başladığını hissedebilirsiniz. Bu, gözümüzün sınırlarını görmemizi sağlayan bir durumdur.

Eğer ki Quake gibi hareketli bir bilgisayar oyununu 18 fps'de oynayacak olursanız, oyunda hiçbir bulanıklık olmamasına rağmen akıcı olması için daha fazla fps'ye ihtiyaç olduğunu görebilirsiniz. Buna rağmen, sinemaya gittiğinizde ekranda noktaları ve kesintileri yakalayabilirsiniz. Sinema filmleri 24 fps'de oynatılır. Burada anlamamız gereken, görüntüleri akıcı olarak görmekle, hareketin detaylarını yakalamak arasında fark vardır.

Karanlığa Duyarlılık

Bu noktada incelenmesi gereken ikinci nokta karanlığa duyarlılıktır. Göz kamaştırıcı beyaz bir duvara baktığınızı hayal edin. Şimdi bu duvar saniyenin 25'te 1'i kadar bir süreliğine siyah olsun. Bunu fark eder miydiniz? Kesinlikle! Saniyenin 50'de 1'i kadar bir süreliğine siyah olacak olursa, yine görürdünüz ama gördüğünüz şeyin ne olduğundan emin olamazdınız. Saniyenin 100'de 1'i, yani sadece 10 milisaniyelik bir süreliğine siyah olsaydı, muhtemelen bir değişim olduğunu hissederek algılayamazdınız. Televizyonlarınızın frekansından bunu test edebilirsiniz. 100 Hz frekansta çalışan bir televizyon almak isterseniz, bu ürünlerin "kesintisiz" olduğunu söyleyerek pazarlandıklarını görürsünüz. Elbette bu televizyonlarda da görüntüler arasında kesinti vardır; ancak bu kadar hızlı olur ki (10 milisaniye civarında), gözünüz bunu yakalayamaz, beyin de algılayamaz. Parlaklık, karanlığı yeniyor.

Şimdi ilk kısımda öğrendiklerimize geri dönelim. Diyelim ki 24 fps'de film izliyorsunuz. İzledi-

ğiniz sinema filmi bir şerit halinde projektöre yüklenir ve görüntünün oluşabilmesi için şeridin dönmesi gerekir. Bu durumda sinema ekranında neden aşağı doğru kayan bir görüntü görmeyiz? Sonuçta projektörün önünden akan şerit bir yöne doğru akmaktadır ve bu ekrana yansımalıdır? Bunun sebebi, görüntüler arasındaki geçişte ekranın siyah yapılmasıdır. Yani 2 kare arasında siyah boşluk vardır. Dolayısıyla 24 fps ile gösterilen sinema filmlerinde 1 saniye içerisinde ekran 24 defa tamamen kararır. Bu, gözümüzün algılayabileceği bir hız olsa da, rahatsızlık vermeyecek kadar hızlıdır. Dolayısıyla sinema filmlerinde eğer odaklanacak olursanız görüntüdeki sıçramaları ve o siyahlıkları yakalayabilirsiniz. Buna rağmen, görüntü akıcıdır. Yine de saniyede 24 siyah kareyi görmez miydik ve bundan rahatsız olmaz mıydık?

Bu sorunu çözmek için sinemacılar basit ama etkili bir yöntem kullanırlar: her bir kareyi 3 defa üst üste gösterirler ve sonrasında sadece 1 kare boyunca ekranı siyah yaparak film şeridinin geçmesini sağlarlar. Dolayısıyla ekran 2 hareket arasında çok daha kısa süreliğine ve daha sık bir şekilde siyah olur. Aynı kareyi 3 defa izlersiniz; ancak bu görüntüyü akıcı ve kesintisiz yapar. Buna “yenilenme oranını 3 katına çıkarma” denir. Dolayısıyla her ne kadar teknik olarak 24 fps ile izliyor olsanız da, yenilenme oranının 3 katına çıkarılmasından ötürü pratik olarak 72 fps ile izlersiniz ve gözünüzün bunu yakalaması çok zordur. Garip bir çözüm değil mi?

Parlaklığa Duyarlılık

Şimdi tam tersine bakalım. Bu defa kapkaranlık bir odada olduğunuzu düşünün. Saatlerce içindeydiniz ve kapkaranlık bir halde. Önünüzde bir anda bir ışık yanıp sönüyor. Abartalım ve diyelim ki Güneş kadar parlak olsun. Saniyenin 25'te 1'i kadar yandığında gözünüz bunu fark eder miydi? Kesinlikle. 100'de 1'i? Rahatlıkla. 200'de 1'i? Sorunsuz. Görebileceğiniz gibi parlaklığa duyarlılığımız çok daha fazladır. Hatta hava kuvvetleri pilotlarının saniyenin 220'de 1'i kadar bir süre (4.5 milisaniye) parlayan bir ışığı bile yakalayabildikleri tespit edilmiştir.

Hem de bu tam olarak “tespit etme” işidir. “Algılamak” olarak düşünürseniz muhtemelen 3.3 milisaniyeye kadar olan parıldamaları gözümüz yakalayacak, beynimiz işleyebilecektir. Üstelik bunun sadece tek bir gözle olduğu tespit edilmiştir. İki gözle yapacak olursanız gözleriniz daha farklı alanları daha farklı hassaslıklarla tarayabileceği için muhtemelen 2 milisaniyelik bir parıldamaya kadar görüş alanınızdaki ışıkları tespit edebileceksinizdir.

Ancak eğer ki her biri 2 milisaniye boyunca olacak şekilde yılın 365 günü boyunca gözünüzün önünde bir ışık yanıp sönerse, bunu tam olarak algılayamasanız bile beyniniz veri olarak işleyecektir. Dolayısıyla saniyenin 500'de birine kadar duyarlı olduğumuzu söylemek tam olarak doğru olmayacaktır. Birazcık daha hata payı koymamız gerekir.

Bu kadar hassas bir algıya sahip olabilmek için beynimiz, gözümüzün kusurlarından faydalanır: ışık sonrası parıldama (afterimage). Bu, gözünüze güçlü bir ışık tutup kapattıktan sonra, ışık kaynağı ortadan kalkmış olmasına rağmen halen gözünüz önünde bir ışık görmenizdir. Gözümüzün ani değişimler karşısında reseptörlerinin uyarılması ve sonrasında hemen eski hallerine dönemiyor olmaları, beynimizin işlem yapabilmesi için ona süre tanımaktadır. Belki de reseptörlerimiz evrimsel süreçte bu sebeple daha da hassas olabilecek şekilde özelleşmemiştir. Çünkü buna ihtiyacımız yoktur; hatta aleyhimize olabilir.

Sonuç

Farklı durumlara göre gözümüzün fps duyarlılık değerleri değişmektedir. Normal şartlar altında, sıradan görüntüleri 18-25 fps civarında görürüz. Ancak eğer ki bir görüntünün “sanal gerçeklik” olacak kadar gerçekçi olmasını istiyorsanız, 500 fps'den yüksek bir değer kullanmanız gerekir. Bu noktadan sonra gözünüzü (daha doğrusu beyninizi) kandırarak gördüğünüz bir yansıma değil, gerçek bir görüntü olduğuna ikna edebilirsiniz. Fakat yapılan araştırmalar, fps değeri arttıkça beynin işlem kapasitesinin zorlandığını ve bu sebeple baş ağrıların ortaya çıktığını göstermektedir. Dolayısıyla aradaki dengeyi tutturmak pek kolay değildir.

ALGI

Algının incelenmesi algı sisteminin belli başlı iki işlevi ile ilgilidir. Yerleştirme ya da nesnelerin nerede olduklarını belirleme ile tanıma ya da nesnelerin ne olduklarını belirleme. Algının incelenmesi, algı sisteminin nesnelerin görünüşü, bu nesnelerin retinal imgeleri değişse bile nasıl değişmez bir durumda tutabildiğiyle de ilgilidir. Bir başka konu, algısal yeteneklerimizin geliştiği ile ilgilidir.

Görme korteksi bir iş bölümü ilkesine göre işler. Yerleştirme ve tanıma, farklı beyin bölgelerinde gerçekleşir. Yerleştirmeye korteksin tepesine yakın bir bölge, tanımaya ise korteksin dibine yakın bir bölge aracılık eder. Tanıma süreçleri de ayrı düğümler halinde alt bölümlere ayrılır; renk, biçim, doku gibi, Nesneleri yerleştirmek için önce nesneleri birbirinden ayırmamız, sonra onları gruplar halinde düzenlememiz gerekir. Bu süreçler, ilk kez Gestalt psikologları tarafından incelendi. Bu psikologlar örgütlenme ilkeleri önerdiler. Bu türden ilkelerden biri şudur; Bir uyarıyı şekil ve zemine denk düşen bölgeler içinde örgütleriz Diğer ilkeler nesneleri gurupla makta kullandığımız temellerle ilgilidir. Yakınlık tamamlama ve benzerlik

Bir nesnenin yerleştirilmesi, onunun derinliğini bilmemizi gerektirir. Derinlik algısının genellikle derinlik ipuçlarını temel aldığı düşünülür. Monoküler derinlik ipuçları, göreceli büyüklüğü, üst üste binmeyi, göreceli yüksekliği, çizgisel perspektifi ve hareket paralaksını kapsar. Binoküler derinlik ipuçları, paralaks ve oransızlığı kapsar. Buradaki oransızlık, bir nesnenin iki gözde biraz farklı imgeler oluşturmamasından kaynaklanır. Derinlik ipuçları temelinde oluşan uzaklığa bir alternatif de Gibson'un doğrudan algı kavramıdır. Doku gradyanı gibi bilgi kaynağı, bir nesnenin derinliği hakkında doğrudan bilgi sağlar.

Bir nesnenin yerleştirilmesi, bazen hareket eden nesnelerin hareketini bilmeyi gerektirir. Hareket algısı, hareket eden nesnenin retinamızdan geçip kaybolması ile sağlanabilir. Bunun bir örneği, stroskopik harekettir. Bu harekette bir dizi hızlı, durağan imge, hareket görüntüsüne yol açar. Hareket eden nesne olmaksızın hareket algısına diğer bir örnek yapay harekettir. Burada, büyük bir cismin hareketi, daha küçük bir yerleşik cismin görünüşteki hareketine indirgenir. Gerçek hareket (bir nesnenin retina boyunca hareketiyle sağlanır), tekil hücre kayıtlarının ve seçici uyum deneylerinin gösterdiği gibi görme sistemindeki özel hücreler tarafından beyinde gerçekleştirilir.

Bir nesneyi tanımak, onu bir kategori içinde değerlendirmeyi gerektirir ve esas olarak nesnenin biçimi temel alınır. Tanımanın erken aşamalarında görme sistemi, nesneyi, çizgiler ve açılar gibi özelliklere dayanarak tanımak için retinal bilgiyi kullanır. Bu türden özellikleri saptayan nöronlar(özellik saptayıcılar görme korteksinde bulunmaktadır. Tanımanın sonraki aşamalarında sistem en iyi eşleştirmeyi bulmak için nesnenin tasvirini hafızada depolamış biçim tasvirleri ile eşleştirir. Tanımanın eşleştirme aşaması üzerine yapılan araştırmaların çoğunda harf örüntüleri kullanılmıştır. Eşleştirme, bir bağlantı modeli ya da şebekeyle açıklanabilir. Şebekenin en alt düzeyi özellikleri, bir sonraki düzeyi ise harfleri içerir. Özellik ile harf arasında ki harekete geçirici bağlantı, özelliğin harfin bir parçası olduğu harekeleyici bağlantı ise özelliğin harfin bir parçası olmadığı anlamına gelir. Bir harf verildiğinde, bu harf şebeke içindeki bazı özellikleri harekete geçirir. Şebeke bunların faaliyetini ya da hareketlenmesini harflere aktarır, en yüksek faaliyeti alan harf, girdiyle en iyi eşleşmeyi gerçekleştirir. Şebeke, bir sözcükler düzeyini içermek ve bir harfin tek başına değil de bir sözcük içinde verildiğinde neden daha kolay tanındığının açıklamak için genişletilebilir. Doğal nesnelerin biçim özellikleri, çizgilerden daha karmaşıktır. Bunlar daha şok silindirler, koniler, bloklar ve takozlar gibi basit geometrik şekillere benzerler. Bu türden sınırlı bir şekiller gurubu, insanların tanıyabildikleri bütün nesnelerin biçimlerini tanımlamak için yeterli olabilir.

Aşağıdan yukarıya tanıma süreçleri yalnızca girdiyle, yukarıdan aşağıya tanıma süreçleri ise bir kişinin bilgi ve beklentileriyle yönlendirilir. Yukarıdan aşağıya süreçleri, algıdaki bağlam etkilerinin ardında yer alır, çünkü bağlam bir algısal beklenti oluşturur ve bu beklenti karşılandığında, tanıma için olağandan daha az girdi gerekir. Seçici dikkat, bazı uyarıyı daha ileri düzeyde işlemek için seçtiğimiz, diğerlerini ise ihmal ettiğimiz bir süreçtir. Görmede dikkatimizi yönlendirmek için kullandığımız başlıca araç göz hareketleridir. Göz görüntünün daha

fazla bilgi veren bölümlerinde duraklar. Seçici dikkat, işitme için de geçerlidir. Sesin geldiği yön ya da konuşanın ses özellikleri gibi ipuçlarını kullanarak seçici biçimde dinleyebiliriz. Seçici dikkat yeteneğimize, tanımanın erken aşamalarında gerçekleşen süreçler ve mesajın anlamının belirlenmesinden sonra oluşan süreçler aracılık eder.

Dikkat edilecek nesneyi seçme davranışa iki ayrı beyin sisteminin aracılık ettiği görülür. Beyin arkası yerleştirme temelindeki seçmeden sorumludur, beyin ön kısım ise biçim ve renk gibi başka özellikler temelindeki seçmeye aracılık eder. PET araştırmaları, bir nesne bir kez seçildiğinde, beyin dikkat etmeyle ilgili bölümlerinin faaliyetinde artış olduğunu göstermektedir. Algı sisteminin bir başka önemli işlevi, duyu organlarımızın aldığı uyarılardaki büyük değişimlere rağmen nesnelerin görünüşü aynı tutmaktır. Parlaklık değişmezliği, bir nesnenin yansıttığı ışık miktarı ne olursa olsun aynı ölçüde parlak görünmesi, renk değişmezliği ise bir nesnenin onu aydınlatan ışık kaynağından bağımsız olarak kabaca

aynı renkte görünmesi anlamına gelir. Her iki durumda da değişmezlik nesne ile geri plandaki unsurlar arasındaki ilişkilere bağlıdır. Bilinen diğer iki değişmezlik de biçim ve yer değişmezliğidir.

Bütün değişmezlikler içinde en çok araştırma konusu olan büyüklük değişmezliğidir. Bu olgu bir nesnenin büyüklüğünün, o nesnenin uzaklığının fark etmeyeceği şekilde, göreceli olarak değişmez olmasıdır. Bir nesnenin algılanan büyüklüğü, büyüklük uzaklık sabitliği ilkesine göre, hem nesnenin retinal büyüklüğü ile hem de nesnenin algılanan uzaklığıyla birlikte artar. Böylece, bir nesne bizden uzaklaştıkça retinal büyüklük azalır, ancak algılanan uzaklık artar ve bu iki değişiklik birbirini geçersizleştirir ve süreç değişmezlikle sonuçlanır.

Algısal gelişme üzerine yapılan araştırmalar, algılama yeteneğinin ne ölçüde doğuştan geldiğinin ve ne ölçüde deneyimle öğrenildiğinin inceler. Araştırmacılar, yeni doğan bebeklerin yeteneklerini belirlemek için tercihi

bakma ve alışma gibi yöntemler kullanarak bebeklerin ayırt etme yeteneklerini incelediler. Tanıma için önemli olan keskinlik, yaşamın ilk 6 ayından sonra hızla artar, bu artış daha sonra yavaşlar. Derinlik algısı bebek yaklaşık 3 aylıkken görülmeye başlar, ancak 6 aya kadar tam olarak gelişmez. Değişmezlikler, 6 ay gibi erken bir tarihte gelişmeye başlar.

Karanlıkta yetiştirilen hayvanlar, kalıcı görme bozukluklarına uğrarlar ve tek gözleri bağlı olarak yetiştirilen hayvanların o gözleri körleşir. Yetişkin hayvanlar uzun süre uyarandan yoksun kaldıklarında görme kaybına uğramazlar. Sonuçlar, yaşamın başlarında bir kritik dönemin olduğunu gösterir. Bu dönemde, normal uyaranların yokluğu, doğuştan gelen algılama kapasitesinde bir sapmaya yol açar. Uyarılar yaşamın erken döneminde, belirli uyaran türlerini engelleyecek şekilde denetlenirse, gerek hayvanlar gerekse insanlar yoksun bırakıldıkları uyarana duyarlı hale gelirler. Bu etkinin de öğrenmeye fazla ilgisi yoktur. Ne var ki, algısal motor eşgüdümün öğrenilmesi gerekir. Gerek hayvanların gerekse insanların normal eşgüdümü geliştirmek için kendinden üretilen harekete gereksinimleri vardır. Bir şeyin doğruluğuna karşımızdakileri inandırmak için “Gözlerimle gördüm, kulağımla işittim” deriz. Acaba gözlerle görülen şeylerin doğruluğuna her zaman güvenilebilir mi? Algılamada duyu organları yoluyla alınan duyular zihinde bütünlenerek yorumlandığından, her görülen ve işitilen şeyin nesnel olarak doğru olması ihtimali kesin değildir. Çeşitli çevresel etkilerin gerçekte olduğundan farklı bir biçimde yorumlanması mümkündür. Dik çubuklardan hangisi daha uzun ? (ikisi de aynı boyda) ,1889 ‘da Alman Psikiyatrisi Frans Müler Lyer tarafından keşfedildi http://www.michaelbach.de/ot/sze_muelue/index.html Algılamada içinde bulunulan ortamın etkileri; Bütün yaşantılar bir zaman uzay ortamı içerisinde oluşur. Bu ortamlarda bulunan çeşitli uyarıcılar, bir nesnenin algılanışını etkiler. Böylece nesneler olduklarından farklı biçimlerde algılanabilir. Herkes bir nesnenin ya da olayın değişik bir ortamda ne kadar

değişik biçimlerde algılanabileceğini yaşantıları ile bilir. Biz nesneyi soyut olarak algılamayız. Bunun üzerinde içinde bulunduğu zamanın ve zeminin etkileri olur. Her nesne, içinde bulunduğu ortamın bir parçası olarak algılanır. Böylece her olayın algılanışında kendisinden önce gelen ya da kendisi ile birlikte meydana gelen başka olayların etkisi olur. Yani aynı yerde bulunan veya birbirine yakın olan her şey birbirini etkiler. Yukarıdaki şekillerde bunu açıkça göstermektedir. Çizgiler birbirine eşit olduğu halde, sırf eklenti çizgiler yüzünden soldaki çizgi sağdakinden oldukça kısa görünmektedir.

siyah noktalıları sayın bakalım? aslında orada siyah noktalar yok, beynimizin yarattığı aldatıcı bir görüntü , tam anlamı ile göz yanılması, E Lingelbach tarafından 1994’de keşfedildi., Herman ‘ın parmaklık illüzyonunun değişik bir sunumu Ünlü Kafe Duvar illüzyonu, Richard Gregory tarafından keşfedildi.

Enine çizgiler sizce paralel mi, yoksa bükülüyorlar mı? Yukarda yer alan yatay çizgiler birbiri ile kusursuz bir şekilde paralel Resimdeki çizgiler ilk bakışta size eğri büğrü görünebilir. Bir kez daha dikkatlice bakın, çizgiler aslında çok düzgün bir şekilde birbirine paralel olduğunu fark edeceksiniz. Siyah karelerin çizgilerin arasına farklı konumlarda yerleştirilmesi eğriymiş gibi görünmesine ve algılanmasına neden oluyor. http://www.michaelbach.de/ot/ang_cafewall/index.html

Gerçek vazanın yanındaki siyah fonda oluşan birbirine bakan iki insan silüeti’ni görebiliyor musunuz? Tersine çevrilebilir şekil ve zemin; Tersine çevrilebilir vazo, şekil-zemin tersliğini göstermektedir.

Aydınlık (Vazo) yada karanlık bölümü(iki görüntü), Yalnızca bir süre için algılayabildiğinize dikkat edin. Bu vazo, Kraliçe ikinci Elizabeth’e evliliğinin gümüş yılı nedeniyle hediye edilmiştir ve kraliçe Prens Philip’in profillerini göstermektedir(Rock1984)

Bağlaman etkileri, uyaran nesne belirsiz olduğunda yani birkaç biçimde algılanabildiğinde özellikle çarpıcıdır. Buradaki resim, yaşlı ya da genç bir kadın olarak algılanabilir.(ilk bakışta daha çok yaşlı kadın görünse de)genç kadına benzeyen belirsiz resimlere bakmaktaysanız(yani bağlamı genç kadınlar

oluşturuyorsa) resimde önce genç kadını görme eğiliminde olursunuz. 1915’de karikatürist WE.Hill ilk olarak bu çizimi yayınladı .Genç kız mı ? yaşlı kadın mı ? Her ikisi de doğru neyi gördüğünüz önemli, anahtar algı, genç kızın gerdanlığı yaşlı kadının ağzı, genç kızın çenesi yaşlı kadının burnudur.

Belirsiz uyaran bu resim grubu ile de gösterilmiştir. Buradaki resimlere sağdan sola ve üstten alta doğru bakınız. Dizinin ortasındaki resimler belirsizdir. Şekillere önerilen sıra ile bakarsanız, bu belirsiz resimleri bir adamın yüzü ters bir düzenle bakarsanız genç bir kadın olarak görürsünüz Geçici bağlam etkisi; burada göreceğiniz şey, resimlere hangi sıra ile baktığınıza bağlıdır. Dizilerin ortasındaki resimler belirsizdir. Burada adamın yüzüne bakıyorsanız çarpılmış yüzler görürsünüz. Bir kadın resmine bakıyorsanız, resimdeki şekil bir kadına benzer(Fisher,1967)

Büyüklik –uzaklık ilkesinin birçok büyüklik yanılsamalarının anlaşılması bakımından temel bir önemi olduğu görülür(Yanılsama, yanlış ya da bozuk algıdır)Büyüklik yanılsamasına iyi bir örnek Ay yanılsamasıdır. AY, ufka yakın olduğu zaman en tepede olduğu zamana kıyasla yaklaşık%50 daha büyük görünür. Bu durum Ay’ın her iki yerde de aynı büyüklükte retinal imge oluşturmaya karşın böyledir. Bu yanılsamaya getirilen açıklama şudur, Algılanan ufuk uzaklığı tepe uzaklığından daha büyük olarak değerlendirilir. Dolayısıyla, algılanan uzaklığın artması, algılanan büyüklüğün artmasına yol açar(Rock ve kaufman 1962) Köle pazarı ve Voltaire’in büstü; Tersine çevrilebilir bir şekil, Salvador Dali’nin (1940) yaptığı bu resmin ortasında görülmektedir. Kemerin altında duran iki rahibe, Voltaire’in büstünü biçimlendirilecek şekilde tersine çevrilebilir. Şekil zemin düzenlemesinin fiziksel uyarının bir parçası olmadığını, daha çok algısal sistemimizin bir uygulaması olduğunu gösterir, yukarıdaki resimde daha karmaşık bir tersine çevrilebilir şekil zemin ilişkilerini görme duyusundan başka duyularla da algılayabildiğimize dikkat edin. ör dışarıdan gelen gürültülerin zemininde bir kuşun ötüşünü yada bir orkestranın armonilerine karşı viyoloncelin çaldığı melodiyi iştebiliriz.

AMES ODASI

Resimde, bir delikten bakıldığında ames odasının nasıl görüldüğünü göstermektedir. Mavili ya da kırmızı kişinin büyüklükleri odanın sol ya da sağ köşesinde oluşlarına göre değişmektedir. Oda algı yeteneğimizi biraz bozacak şekilde tasarlanmıştır. Oda algılanan biçimi nedeniyle mavili ya da kırmızılı kişinin büyüklüklerini ayırt etmek olanaksızdır.

Bir başka büyüklük yanılsaması AMES ODASIDIR (Deney adını deneyi gerçekleştiren Albert Ames ‘ten almıştır) Yukarıdaki şekle bir delikten bakıldığında Ames odasının nasıl görüldüğünü göstermektedir. Yukarıdaki şekilde iki kız aynı yumurta ikizi olmasına rağmen sağdaki soldakine göre büyük görünmektedir Burada büyüklük değişmezliğinin geçersiz hale getiren bir örnekle karşı karşıyayız. Neden? Sorunun yanıtı, odanın yapısındadır. Delikten bakıldığında oda normal dikdörtgen bir oda gibi görünse de, aslında sol köşesi sağ köşesine kıyasla bizden neredeyse iki kat daha uzaktır. Dolayısıyla, soldaki çocuk aslında sağdakinden çok daha uzaktadır ve bu nedenle daha küçük bir retinal imge yansıtmaktadır. Uzaklıktaki bu farkı düzeltemeyiz, çünkü normal bir odaya baktığınıza inanmak ve böylece her iki çocuğunda bizden eşit uzaklıkta olduğunu düşünmek eğilimindeyiz. Aslında odanın normal olduğu varsayımımız, büyüklük-uzaklık sabitliği ilkesini normal bir şekilde uygulamamızı engeller. Anlattığımız değişmezlik örneklerinin görsel olmakla birlikte değişmezlik öteki duyular için de geçerlidir. Örneğin, bir kişi nota aralıkları çift olsa da aynı tonu işitecektir. Hangi duyusal biçim söz konusu olursa olsun, değişmezlikler uyarının özellikleri arasındaki büyüklük değişmezliğinde retinal büyüklük ile uzaklık, parlaklık değişmezliğinde bitişik iki bölgenin yoğunluğu arasındaki –ilişkilere bağlıdır

HOBİLERİMİZ

Her gün vaktimizi aynı şekilde geçiririz. Sabah okula, üniversiteye ya da işe gideriz, akşam eve yorgun döneriz. Bazen bu işleri yapmaktan usanırız, bizim dinlenmemiz de gerekir. Biz sıkılırken, başımız ağrırken, bizi avutan, moralimizi düzelteren bazı işleri de yapabiliriz.

Hobiler bizim hayatımızın önemli bir parçasıdır, biz ara sıra hobilere zaman ayırabiliriz. Hobiler bizim için eğlenceli zamanlardır, çünkü onları yaparken biz dinleniriz, onları yapmaktan hiç sıkılmayız. Bazı insanların hobileri müzik dinlemek, kışın kayak yapmak, bilgisayarda oturmak, satranç ya da dama oynamak. Bunlar çok güzel hobiler. Bazıları için de kitap okumak, şiir yazmak, dil öğrenmek hobiler güzeldir. Bunlar da fena değil, çünkü okurken yeni bir şeyler, bilgiler öğreniriz, onlar daima aklımızda kalır. Duyduğuma göre bazı insanlar paraşütle atlamaktan zevk alırlarmış, fotoğraf çekmekten hoşlanırlarmış. Günümüzde hobilerin türleri çok, bu yüzden insanın canı ne isterse onları yapar, neyle ilgilenirse onları inceler. Mesela, benim akrabalarımın birisi tarihi eserlerle ilgilenir.

Okuldaki kütüphaneden tarihi eserlerle dolu kitapların fotoğraflarını kopya çeker, kitap mağazalarından da alır. Onları daima araştırır, öğretmenlerine tarihi eserlerle ilgili sorular sormaktan hiç bıkmaz. Kendisi öğrendiği bilgileri anlatmayı alışkanlık haline getirmiş. Bazen biz onun anlattıklarını dinleriz bazen de susmasını rica ederiz. Ancak şimdi anlıyorum ki o akrabamın hobisi kendisi için ne kadar ilginçmiş, zamanını boşu boşuna geçirmiyormuş.

Şimdi bana geçelim. Benim hobim tenis oynamak, fantastik kitaplar okumak ve dans etmek. Tabii ki dans edersem müzik dinlemeyi de severim. Ben tenis oynarken hiç yorulmam, çünkü bedenimi hafif ve sağlam hissederim, arkadaşlarım da benim oynamamı beğenirler. Kitap okumaktan bıkmam, çünkü kitaplar moralimi yerine getirir, okumayı önemserim. Kitap okumayı dışarıda gezmeye tercih ederim. Küçükken dans etmekten hiç vazgeçemezdim. Televizyonda dans eden insanları görünce onların dans etmesine dikkat ederim, her adımı ezberlerim ve sonra kendim yaparım, onların dans etmelerini hatırlayıp tekrar yaparım. Hobileri yapmaktan hoşlanırım, onları yapmakta fayda da var. Sağlıklı, akıllı, hareketli olabilirim.

Günümüzde heyecan verici hobiler de var. Mesela, dağa tırmanmak, sörf yapmak, motosiklet sürmek. Renkler ve zevkler tartışılmaz, hobiler de tartışılmaz, çünkü hangi hobi olursa olsun, hayatımızın daha renkli ve daha ilginç olmasına (geçmesine) yardım eder.

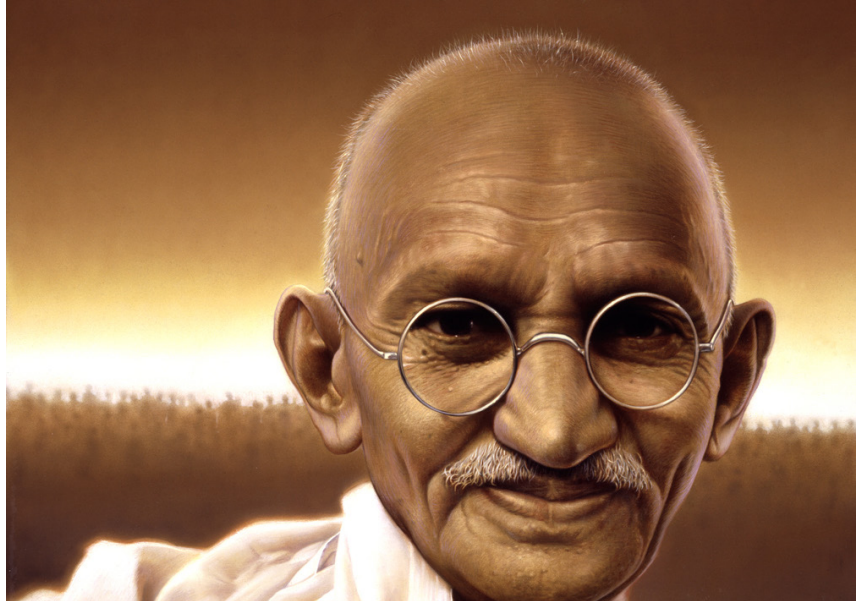
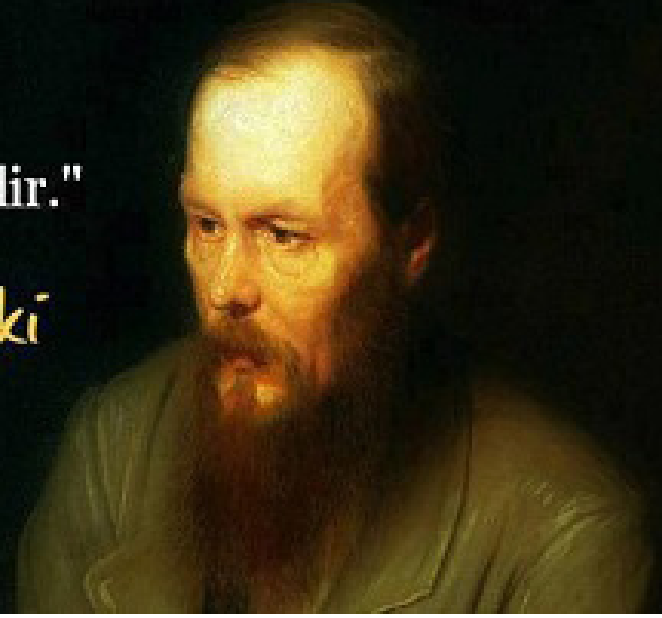

TARİHTE OCAK AYI

"İyi insan, gülüşünü sevdiğiniz kişidir."

Dostoyevski

Vietnam'da yıllardır süren savaş sona erdi, rock efsanesi Elvis Presley doğdu, aykırı ressam Salvador Dali yaşamını yitirdi, ilk matbaa kuruldu, penaltı kural kitabına girdi...

1 Ocak 1891 – Penaltı, 1891 yılında İngiltere Ligi'ndeki Stoke City-Notts maçındaki tartışmalar üzerine kural kitabına girdi.

1 Ocak 1926 – Türkiye, gece yarısından itibaren uluslararası takvim ve saati kullanmaya başladı.

2 Ocak 1936 – Soyadı Kanunu yürürlüğe girdi.

2 Ocak 2001 – Çin ve Tayvan, 1949'dan bu yana ilk kez aralarında doğrudan deniz hattı açtı.

3 Ocak 1521 – Martin Luther King, Roma Katolik Kilisesi tarafından afaroz edildi.

3 Ocak 1893 – Yüzüklerin Efendisi adlı üçlemenin yazarı ve dilbilimci J.R.R. Tolkien, Güney Afrika'daki Bloemfontein'da dünyaya geldi.

4 Ocak 1976 – Çanakkale'ye Truva Atı yapıldı.

4 Ocak 1960 – Fransız yazar Albert Camus öldü.

5 Ocak 1939 – Uludağ'da ilk kez kayak

yarışmaları yapıldı.

6 Ocak 1838 – Samuel Morse kendi geliştirdiği Morse alfabesini duyurdu.

6 Ocak 1984 – TV kanallarının büyük bir kısmı renkli oldu.

8 Ocak 1935 – Rock şarkıcısı Elvis Presley doğdu.

9 Ocak 1964 – Yazar Halide Edip Adıvar vefat etti.

9 Ocak 1996 – Sabancı Holding Yönetim Kurulu üyesi Özdemir Sabancı, Toyota-SA Genel Müdürü Haluk Görgün ve başkanlık sekreteri Nilgün Hasefe uğradıkları silahlı saldırı sonucu öldü.

10 Ocak 2001 – Ünlü şair ve yazar Necati Cumalı vefat etti.

11 Ocak 1905 – Mustafa Kemal, Kurmay Yüzbaşı olarak Harp Akademisi'nden mezun oldu.

12 Ocak 1978 – Atatürk'ten sonra, Batman Rafinerisi de tam kapasiteyle üretime geçti.

13 Ocak 1941 – İrlanda'lı yazar James Joyce öldü.

13 Ocak 1973 – Türkiye-İtalya milli maçı ilk kez Eurovision aracılığı ile televizyondan naklen verildi.

14 Ocak 1996 – Türk pop müziğinin ünlü bestecisi ve aranjörü Onno Tunç, kendi kullandığı uçağın düşmesi sonucu hayatını kaybetti.

15 Ocak 1902 – Ünlü şair Nazım Hikmet Ran Selanik'te dünyaya geldi.

15 Ocak 1929 – Ömrünü ABD'deki zencilerin hakları için harcayan rahip Martin Luther King doğdu.

16 Ocak 1883 – Marmara Üniversitesi kuruldu.

16 Ocak 1902 – Sahneye çıkan ilk Türk kadını olan Bedia Muvahhit doğdu.

17 Ocak 1899 – Tüm zamanların en ünlü gangsteri Al Capone doğdu.

17 Ocak 2001 – Çin'in ilk insanlı uzay uçuşuna hazırlık amacıyla uzaya gönderdiği Şenzu 2 isimli kapsül, yörüngede 7 gün kaldıktan sonra başarılı bir şekilde dünyaya döndü.

19 Ocak 1809 – Edgar Allan Poe doğdu.

19 Ocak 1970 – “Beyaz Kelebekler” müzik topluluğunun üç elemanı Rıfat Eke, Altan Eke ve Behzat Kutlubağ, Adapazarı yakınlarında geçirdikleri trafik kazası sonrası yaşamlarını kaybetti.

20 Ocak 1921 – İlk anayasa Teşkilat-ı Esasiye Büyük Millet Meclisi'nce kabul edildi.

20 Ocak 2003 – Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) projesi hizmete girdi. Proje kapsamında her vatandaşa bir kimlik numarası verildi.

21 Ocak 1905 – 1. Rus Devrimi başladı.

23 Ocak 1973 – Paris'te, ABD, Kuzey Vietnam ve Vietkong temsilcileri arasında imzalanan barış anlaşmasıyla, Vietnam'da yıllardır süren savaş sona erdi.

23 Ocak 1989 – Ünlü ressam Salvador Dali öldü.

24 Ocak 2001 – Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan uğradığı silahlı saldırı sonucu 5 polis memuruyla beraber şehit oldu.

25 Ocak 1995 – Eğitim Gönüllüleri Vakfı kuruldu.

26 Ocak 1952 – Altınyıldız Mensucat Türk Anonim Ortaklığı kuruldu.

27 Ocak 1937 – Cenevre'de toplanan Milletler Cemiyeti, Hatay'ın bağımsızlığını kabul etti.

27 Ocak 1954 – Köy Enstitüleri kapatıldı.

28 Ocak 1881 – Rus roman ve hikâye yazarı Dostoyevski öldü.

28 Ocak 1953 – Ney üstadı ve şair Neyzen Tevfik İstanbul'da öldü.

29 Ocak 1923 – Mustafa Kemal Paşa, Lâtime Hanım'la evlendi.

29 Ocak 1979 – Türk müziği dalında ilk kez beste yarışması açıldı.

30 Ocak 1948 – Hindistan Devlet Başkanı Gandhi, uğradığı bir suikast nedeniyle yaşamını yitirdi.

31 Ocak 1729 – İbrâhim Müteferrika tarafından Türkiye'de ilk matbaa kuruldu.

31 Ocak 1990 – Prof. Dr. Muammer Aksoy öldürüldü.

Bunu da araştırdılar!

Güneş Gözlüğü Ve “Cool” Olmanın Modern Anlamı Arasındaki Kültürel Ve Psikolojik Bağı

řu güneş gözlüğü denilen mucizeyi kim taksa yürüyüşü daha bir kendinden emin, saçları daha bir ahenkle dans eder hale gelmiyor mu? İşlevi güneşten korumaktan çok insana bir endam, bir seksapel kazandırmak gibi değil mi? Hah işte bunu fark eden İngiliz bilim insanları güneş gözlüğündeki kerameti araştırmışlar. Nottingham Trent Üniversitesi sanat ve tasarım bölümünden Vanessa Brown'un

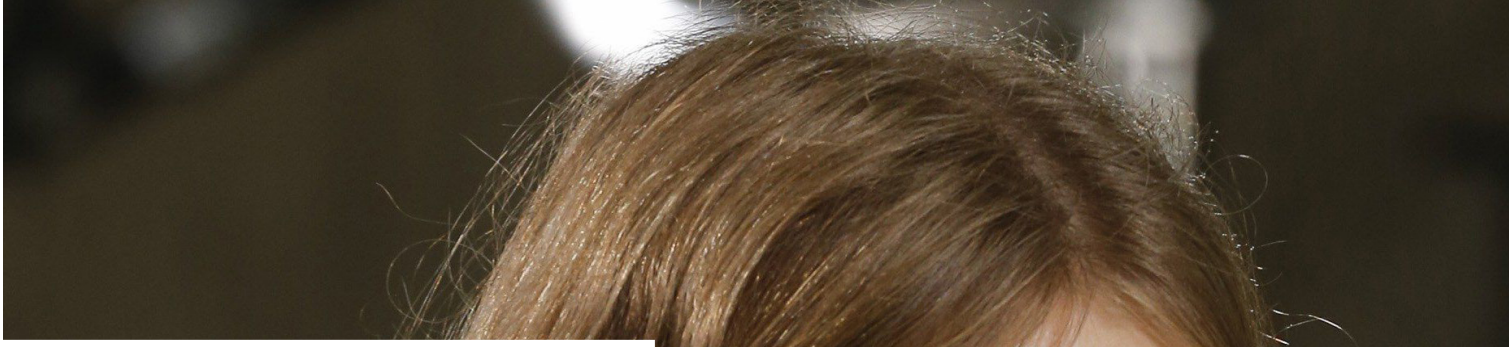
araştırması gündelik objelere yüklediğimiz anlamlar üzerine. Önümüzdeki senenin başında çıkacak olan kitabında ise güneş gözlüğü ve “cool” olmanın modern anlamı arasındaki kültürel ve psikolojik bağı inceliyor. Buna göre öncelikle, güneş gözlüğünün sihri, yüzünüzde bir simetri yaratıyor olmasında yatıyor. Çünkü araştırmalar gösteriyor ki, bir yüzü çekici bulmamızı sağlayan en önemli etkenlerden biri yüzdeki simetri.

Kadın Gözlük Modelleri 2018

Yeni moda 2018 bayan gözlük modelleri incelediğimizde daha çok yuvarlak çerçeveli ve kahverengi desenli gözlük modellerinin trend olduğunu görüyoruz. Aynalı ve leopar gözlük modelleri ise yine moda olan 2018 gözlük modeller arasında.

İsterseniz kış aylarında da bu gözlük modellerini kullanabilir şıklıkta bir adım daha önde durabilirsiniz. Gözlük hem gözlerimi güneşten koruyan hem de tarzımızı ve stilimizi belirleyen en önemli aksesuarımızdır. İyi bir gözlük seçimi sizin bir anda tüm havanızı değiştirebilir. Önemli olan yüzünüze yakışan ve moda trendlere uygun bir gözlük seçebilmek. İşte sizler için 2018 gözlük modelleri!

Sadece iyi görmek sağlıklı gözlerin garantisi midir?

Gözlerinizin sağlıklı olup olmadığı sizin iyi görüp görmemenizle mi alakalıdır sorusuyla çok sık karşılaşıyoruz. Bunun yanıtı, 'kesinlikle hayır'dır. Örneğin 40 yaş üzerinde yüzde 2 sıklıkla rastlanan glokom (göz tansiyonu) hastaları, geç dönemlere kadar merkezden çok iyi görebilirler. Ancak fark ettiklerinde, genellikle bir borunun içinden bakıyormuş gibi dar bir alan görürler. Ne yazık ki kaybedilen görme ve görme alanı hiçbir şekilde tekrar geri kazanılamaz. Sadece kalan görme ve görme alanını korumak için tedavi edilebilirler.

Benzer bir şekilde damarları ve retinayı etkileyen damar sertliği, yüksek kolesterol ve şeker hastalığı da çok iyi görenlerde bile damar tıkanıklıkları, göz kanamaları ile ani ve kalıcı körlüklere neden olabilir.

Özellikle kişinin kırklı yaşlardan sonraki göz muayeneleriyle bu risk faktörleri ve riskli durumlar kolaylıkla yakalanabilmekte, bazı başarılı tedavilerle bu körlüklerin yüzde 95'i önlenabilmektedir.

Televizyona yakından bakabilirsiniz.

Televizyona yakından bakmak veya uzun süre bilgisayar kullanmak gözü bozar mı? Bulanık görmesi olanlar genellikle televizyona veya ekrana zaten yaklaşarak bakmak zorunda kalırlar. Bu bir neden değil, bir sonuçtur. Dolayısıyla kesinlikle gözü bozmaz; hatta göz tembelliği olan bir çocuğun daha iyi gören gözünü bantlayarak gözlükleriyle tembel gözünü fazladan çalıştırmak için televizyonu, bilgisayarı ve cep telefonu oyunlarını özellikle

önermekteyiz. Ancak uzun süreli ve dikkatli bakış gözleri yorduğu gibi, normal gözlerde bile doğal göz kırpmayı azalttığından kuruma, yanma, batma, kızarıklık, yorgunluk ve ara ara refleks sulanmalar oluşabilir.

Gözlük takmak numarayı artırmaz.

Çocuklarda göz derecesinde değişme nasıl olur? Gözlüklerini düzenli bir şekilde kullanırlarsa numaraları bir süre sonra düşer mi?

Genellikle büyüme (ergenlik) döneminde hipermetroplarda göz numaralarında (dioptrilerinde) azalma, miyoplarda ise artma gözlenir. Gözlük takıp takmamak numaranın artmasını ya da azalmasını hiçbir şekilde etkilemez. Ancak ne kadar erken yaşta fark edilir ve düzenli takılırsa, elbette görme kuvveti ve gelişimi de o kadar iyi olur. Genellikle yaklaşık yirmi yaşlarında numara sabitlenir. Yine de yıllık veya en geç iki yılda bir yapılan muayene ile numarada ve varsa astigmatizma açılarındaki ufak değişiklikler belirlenmelidir.

İstanbul'a kar yağdırmak için en çılgın projeler

İstanbullular “kar, kar” diye sayıklıyor ama bir türlü istenildiği kadar çok kar yağmıyor. Ben de ekonomik kriz filan demedim, İstanbul’a kar yağması için çılgın projeler geliştirdim! Öncelikle “İstanbul’a kar yağmadığı” düşüncesi hiç doğru değil! Bu günlerde İstanbul üzerine gelen bütün bulutlardan yağışlar kar kristali şeklinde başlıyor ama yere ulaşamıyor. “Bulut ve Yağış Fiziği” gibi bir ders almamışsanız kar ya da yağmurun nasıl yağdığını gerçekten bilmiyorsunuzdur...

BİR KAR KRİSTALİ OLUYOR BİN TANE

Su, doğada bir arada katı, gaz ve sıvı halde bulunabilen çok ilginç bir maddedir. Bulutun bazı bölgelerinde sıvı su, saf halde olduğu için donmadan sıfır derecenin çok altında (-40 santigrat dereceye kadar) sıvı halde fakat aşırı soğuk bir şekilde bulunur. Fakat aynı sıcaklıktaki aşırı soğuk bulut damlacıkları ile buz kristallerinin buhar basınçları farklıdır. Damlacıkların buhar basıncı, buz kristallerinkinden daha büyük olduğu için damlacıklar buharlaşır ve gidip buz kristalleri üzerinde birikir. Bu buhar basıncındaki fark ne kadar büyükse (12 santigrad civarında olduğu gibi) buz kristalinin büyümesi de o kadar hızlı olur. Bu tür birikmeyle büyüyen buz kristali ancak belli büyüklüğe erişince yere düşmeye başlar. Düşerken de yolu üzerindeki bulut damlacıkları ve diğer buz kristalleriyle çarpışıp büyür. Çok büyüyünce parçalanır. Bu sefer parçaları başlar büyüyüp parçalanmaya ve böylece buluttan başlayan bir kar kristali yere ulaşana kadar binlerce kar kristaline dönüşür. Kar kristalleri yer seviyesine yaklaşırken içine girdikleri hava tabakasının sıcaklığına göre eriyip sulu sepkene, yağmura ya da donan yağmura da dönüşebilir.

İSTANBUL’U YÜKSELTELİM BULUTLARI SOĞUTALIM

Bu durumda İstanbul’a adam / kadın gibi kar yağmamasının bir nedeni bulut sıcaklığının kar kristallerinin hızla büyümesi için yeterli olmaması olabilir. İşte burada bir çılgın projeye ihtiyaç var. Bu durumda, kar yağdırma potansiyeli olan bulutları İstanbula yaklaşırken durumuna göre ya eksi 12 santigrat’a kadar soğutmalı ya da eksi 12 santigrat’a kadar ısıtmalıyız. Bunun için bulutların içine roketlerle mi yoksa uçaklarla mı soğutucu/ısıtıcı madde atarız bilemem!

Bazen şiddetli yağın yağmurlardan da anlıyoruz ki

bulutlarda kar kristallerinin büyüyüp yere doğru düşmesi öyle yavaş bir şekilde olmuyor. Maaşallah şakır şakır yağır, sular seller alıyor ortalığı ama kar şeklinde değil. Yani kar kristallerine İstanbul semalarında yere doğru inerken bir şeyler oluyor. Burada İstanbul'un deniz seviyesinde olduğunu düşünürseniz buluttan düşen bir kar kristalinin yere ulaşması için alması gereken yol epey uzun. Örneğin Ankara'ya göre yaklaşık bir kilometre daha kat etmesi gerekiyor. Yani 10 santigrad daha ısınıyor. Bu nedenle çılgın başka bir proje İstanbul üzerine kalın bir toprak tabakası koyup şehri yükseltmek olabilir! Alt tarafı hafriyat ve yap satıcılık işte. Göl manzaralı sulu villaların yerini karlı ve kayaklı villalar alacak...

PROJEMİN İSMİ PLATO İSTANBUL

Düşünün İstanbul'u bin metre kalınlığında toprakla örtüyorsunuz! Dümdüz olan şehrin her yeri "İstanbul'un yüksek yeri" haline geliyor. Artık "İstanbul'un yüksek yerlerine kar yağacak!" gibi bir hava tahmini duyunca "İstanbul'un yüksek yerleri neresiydi" şeklinde düşünmek zorunda da kalmayacaksınız. İstanbul Boğazı da bir kanyona dönüşecek, içinden geçen gemiler kayık gibi görünecek! Bir de depreme dayanıklı binalar, düzgün yollar yaparsanız alın size kentsel dönüşüm. Ben bu "Plato İstanbul" projesinden çok umutluyum. Hatta iddia ediyorum bu çılgın proje Türkiye'nin cari açık ve işsizlik problemlerini de çözer! Bir taşla bir sürü kuş...

"Ne alaka, kardeşim deniz kıyısındaki şehirlere de kar yağıyor. Bu kadar hafriyat olur mu" dersiniz o zaman size Dünya'yı batıdan doğuya doğru değil de; doğudan batıya doğru döndürme projemi teklif ederim. Bende çılgınlık, pardon proje çok; yeter ki isteyin!

Teşekkür Ederim

**KARANLIĞA TERK EDİLMİŞ BİR MESLEĞİ
YENİDEN AYDINLIĞA EL BİRLİĞİ İLE ÇIKARMANIN
GURURU İÇİNDE YAŞAYAN MESLEKTAŞLARIMA
MERHABA DEME SEVİNCİNDE OLAN BİR MESLEK
HİZMETKARI OLARAK SESLENMEK İSTİYORUM.**

Değerli Meslektaşlarım;

2004 yılından bu yana bu mesleğin içine dinamit koyup Hans'a ve yabancıya al ben yemedim sen ye zihniyetine sahip kişilere dur demenin zamanı geldi. Bu mücadele 12 yıl sürdü. Malumunuz olmak üzere bir yeri yıkmak çok kolay yeniden yapmak ve inşa etmek çok zaman ister.

Bu mücadele el birliği ile yapılarak bu günlere gelmiştir. Bundan sonra çok temkinli ve dirayetli bir şekilde el birliği ile tüm gücümüzü kullanarak geçmiş olan karanlık günlere ve halkın sağlığını ticari zihniyete teslim etmemek için hep birlikte mücadele etmeye davet ediyorum.

5193 sayılı yasamızın mesleğin hak ve menfaatlerini sağlamak ve halkın sağlığını uygun bir hale getirmek için yasal dayanaklara uygun hale getirmek yasa içeriğini doldurup zapturapt altına almak hepimizin asli görevi olmalı, ve bu mesleği leş kargalarına bırakmamalıyız. Çünkü meslek bir sağlık mesleğidir. Halk sağlığı olan bu meslek gerek işporta da gerek sokak ta ehli olmayan ellerde olmamalıdır. Senelerce bu düzeni devam ettirmeye çalışan zihniyetçilere fırsat verildi şimdi dur demenin zamanı geldi. Ve bu zihniyete dur diyoruz.

Değerli meslektaşlarım azmi elinizden asla bırakmayın, azimli ve dirayetli olan bütün başarılı meslek içindir. Yeter ki olmadı deyip, pes etmeyin. Pes etmediğiniz müddetçe zafer bizlerin olacaktır. Malumunuz zaferler öyle kolay kolay kazanılamaz. Kazanılan zaferler tarihe mal olur, ve sizden sonra ki nesillere ve torunlara sorun bırakmayın. Her şeyin düzgün olması için taşların yerine oturtulması gerekir. Böylelikle bırakılmış olan mirası değerlendirmiş oluruz.

Değerli meslektaşlarım, Oda ve Birliğin kurulması için hayal diyorlardı ve öyle bir kampanya açtılar ki kampanya açma nedenleri bazı meslektaşların maneviyatını kırıp destek vermemeleri için bazı sitelerde yazı yazdılar bizler bunlara aldırış etmeden yolumuza devam ettik. Azmimizi elden bırakmadık. Hep azimle üstüne gittik. Ta-

rihte olmayan şeylere imza attık ve Oda ve Birlik Yasamızı çıkardık. Alay edip bıyık altı gülenlere büyük bir ders vermiş olduk. Anlarsarsa bu meslek için bir tarih yazdık. Bu tarihi bu mesleğe bir miras olarak bırakıyoruz.

Meslek için meslektaş için hayırlı ve uğurlu olsun.

Değerli Meslektaşlarım, ikinci hedefimiz 5193 sayılı yasanın içeriğini doldurup mesleğe ve meslektaşlara yakışır bir yasa konumuna getirmek olacaktır. Bunun için sizden ricam sizleri sabra ve metanete davet ediyorum. Bu meslekten rant bekleyen ve bu meslekten olmayıp kendine bu meslekten paye biçenlere büyük bir hayal kırıklığı yaratmak hepimizin boynunun borcu olsun. Yok öyle meslekten olmayanlara bundan böyle hep birlikte geçit vermeyeceğiz. Mesleği eski kariyerine ve saygın bir meslek haline getirmek hepimizin asil görevi olduğu inancındayım. Yerlerde sürünen bu mesleği nezhir bir meslek ortamına getirmek asil bir görev olarak düşünmekteyim. Bunun tersini düşünen meslektaş meslekten sayılmayacağını ve aramızda barındırmamak için elimizden ne geliyorsa yapacağız. Depocu depoculuğunu toptancı toptancılığını bilmeli meslekten olmayanlar bu alanı terk etmeli işi ehline ve gerçek meslek sahibine bırakmalı diyorum. Aksini düşünen bu mesleğe büyük ihanet ve gaflet içindedir. Bu zihniyette olanları aramızda barındırmamalıyız. Bu tür virüsleri aramıza sokmamalıyız. Bundan böyle mesleğe sahip çıkmalıyız. Bundan sonraki nesillere tertemiz bir meslek mirası bırakmalıyız. Bu içindeki virüs ve asalaklara dur deyip meslekten temizlemeliyiz.

Değerli Meslektaşlarım, gözlükçülük mesleği bir sağlık mesleğidir. Halk sağlığını ilgilendiren bir meslektir. Ticari vecih verilemez, vermeyi düşünen zihniyetin bu alanda işi olmamalıdır. Kendilerine başka bir alan seçmeli. Ayrıca gözlükçüğün moda halini düşünen zihniyete sesleniyorum, bu düşüncenizden vazgeçin yoksa bu moda diye düşündüğünüz enkazın altına kalır ezilir yok ol-

ODA VE BİRLİK YASAMIZ

MESLEK İÇİN MESLEKTAŞ İÇİN

HAYIRLI VE UĞURLU OLSUN.

maya mahkum olursunuz. Gözlükçülük mesleği bir sağlık mesleği olduğu ve ticari rant ve moda olmadığı herkes tarafından bilinmelidir. Değerli meslektaşlarım, Oda ve Birliğin kurulması aşaması aşağıdaki şekilde gelişmiştir. -27.06.2012 530 sayı ile Adalet Tali Komisyonundan geçerek Esas komisyon Sağlık Aile ve Çalışma ve Sosyal İşler 01.10.2012 tarih Esas No: 21827 sayı ile intikal edilmiş muhalefet partisinden geliş nedeni ile yasa kabul görülmeyerek sağlık komisyonunda bekletilmiştir. Bunun üzerine iktidar partisi milletvekilleri ile görüşülmeye başlanmış, Şanlıurfa da bulunan meslektaşımız ve aynı zamanda dernek ve yönetim kurulu üyemiz Mustafa UMA'nın yakın akrabası olması münasebeti ile Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Ali CEVHERİ'nin önderliğinde teşebbüse geçilmiş, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dr. Ahmet Eşref FAKİBABA, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut KAÇAR, Adıyaman Milletvekili Sayın Dr. Salih FIRAT, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Kemalettin YILMAZTEKİN, Gaziantep Milletvekili Sayın Ecz. Abdulkadir YÜKSEL, Ankara Milletvekili Sayın Nevzat Ceylan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Halil ÖZCAN, Adıyaman Milletvekili Sayın Av. İbrahim Halil FIRAT ve Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Halil YILDIZ'ın imzalarına havi 20.04.2016 tarih 133 sayı ile prosedür gereği AK Parti grup Başkanlığına verilmiştir. AK Parti Grup Başkanlığı prosedürü tamamlamak üzere Grup Müdürü Sayın Halil ERGEN imzasına havi 04.05.2016 tarih 134 sayılı yazı ile Kanun teklifimiz Başbakan Yardımcısı Sayın Lütfi ELVAN beyin özel kalem müdürlüğüne gönderilmiştir. Bunu üzerine Başbakan Yardımcısı Sayın Lütfi ELVAN imzasına havi 17.05.2016 tarih 75104166-

339 sayılı yazı ile Adalet Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığından görüş istemiştir. Gelen cevabi yazılar doğrultusunda mücadelemiz devam etmiş Sayın Başbakanımız Binali YILDIRIM ile görüşme tavsiyelerinde bulunulmuş. Erzincan da faaliyet gösteren meslektaşımız, Sayın Mahmut AYDIN, Sayın Başbakanımız Binali YILDIRIM'dan Ak Parti Erzincan Milletvekilleri Sayın Av. Serkan BAYRAM ve Sayın Sebahattin KARAKELLE'nin girişimleri ile randevu almış, 14.02.2017 tarihinde bütün derneklerin katılımıyla randevuya gidilmiş, Sayın Başbakanımız Binali YILDIRIM, sayın Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa ELİTAŞ'dan gereğinin yapılmasını istemiş Oda ve Birlik yasamızın çıkarılacağına dair huzurda bulunan katılımcılar önünde söz vermiştir. Bunun üzerine Yönetim Kurulumuz Başkan Mahmut Yetim, Başkan Yardımcısı İsmihan Karanfil, Sayman Üye Atilla Karip, Yazman Üye Mustafa Uma, Üye Turhan Bakırel çalışmalarına aralıksız olarak devam ederek, Sayın Mustafa ELİTAŞ 23.10.2017 tarihinde Bütçe Plan Komisyonuna ve bilahare genel kurula prosedürü tamamlayarak Oda ve Birlik Yasasını hayata geçirmesini sağlamıştır. Bundan dolayı Sayın Başbakanımız Binali YILDIRIM'a Sayın Grup Başkan Vekili Mustafa ELİTAŞ'a Kanun teklifine imza koyan ve Başbakanımızdan randevu talebinde bulunan sayın Milletvekillerine görüşmeye katılan dernek başkanları ve üyelerine maddi manevi desteğini esirgemeyen katkısı bulunan bütün meslektaşlarımıza teşekkür eder saygılar sunarım. Değerli meslektaşlarım gözlükleri satın ama mesleğinizi satmayın.

Güneş gözlüğü camları ile ilgili bazı sorular ve cevaplar

Konumuza başlarken bir hususa netlik kazandırmamız gerekiyor. Bu yazımızda “Güneş gözlüğü” derken, UV koruması minimum 400 nm olan renkli camlar ihtiva eden gözlükleri kastediyoruz.

Reçeteye göre üretilmiş renkli optik camların da UV korumasının minimum 400 nm olması gerekmektedir.

İşportada, güneş gözlüğü olarak satılan gözlüklerin UV korumasının ne olduğunu bilemediğimizden göz sağlığımızın korunması açısından işporta gözlüklerinin kullanılmasına şiddetle karşıyız. Son yıllarda bazı gözlük camı ham maddesi üreticilerinin organik ham maddelerin zararlı ışınlardan koruma özelliklerini daha fazla geliştirip UV+420 olarak lanse ettikleri optik cam materyallerini piyasaya sürdüklerini biliyoruz. Bu ürünlerde, standart ürünlere kıyasla UV ve “HEV” (High-Energy Visible Light) olarak ad-

landırılan “Mavi” ışık absorpsiyonu daha fazladır. UV+420 materyelin hafif sarı renkte olması nedeniyle “beyaz” camda küçük bir dezavantaj oluşturmasına rağmen, bu özellik güneş camlarında hiçbir dezavantaja neden olmamaktadır. Rx olarak üretilecek camların UV400 yerine UV+420 koruması olan materyalden üretilmesi göz sağlığı açısından her zaman daha avantajlı olur. Ülkemiz şartlarında güneş gözlüğü kullanımı sadece ilkbahar ve yaz mevsimi ile sınırlandırılmamalı, tüm mevsimlerde kullanılmalıdır. Güneşten yayılan ve gözlere zararlı olan UV ışınları bulutlar tarafından kayda değer oranda absorbe edilmediğinden zararlı UV ışınları her zaman

yeryüzüne ulaşmakta ve gözlerimiz için risk oluşturmaktadır. Ciddi oranda UV yansıtması nedeniyle karlı ortamlarda UV korumalı güneş gözlüğü kullanımı göz sağlığı ve göz konforu açısından büyük önem taşımaktadır.

Daha koyu renkli güneş camları gözleri her zaman daha iyi mi korur?

Bir güneş gözlüğünde aranan asgari korumanın UV400 olması gerektiğini yukarıda ifade ettik. Beyaz iken %100 UV400 koruması olmayan materyelden üretilen fotokromik, polarize, boyanmış veya ayna kaplamalı camların UV geçirgenliğinde genel olarak bir azalma olmamaktadır. Eğer gerçek UV400 koruması hedefleniyorsa Trivex, 1.61 (örneğin MR8), 1.67, 1.74 veya herhangi bir indeksteki UV+420 materyelin kullanılması gerekmektedir. Fakat günümüzde en etkili UV ve Mavi Işık koruması sağlayacak güneş camları için UV+420 materyelden üretilen camların kullanılması önerilir.

Daha koyu olarak boyanan UV400 özelliği olmayan örneğin 1.5 veya 1.56 indeks Organik camların UV ve Mavi Işık koruması artmadığından ve çok koyu camlar ışığı daha az geçirdiği için, göze daha az ışık gelmesi nedeniyle göz bebekleri genişleyeceğinden, göze daha fazla zararlı UV ve Mavi Işık girecektir. Göz içerisine giren zararlı UV ve Mavi Işık miktarı, pupilla alanı ile orantılıdır.

UV400 koruması olmayan çok koyu renkli güneş camları kullanıldığında göz bebeklerinin çapı örneğin 2 kat artmışsa, göze giren zararlı UV ışınlarının miktarı yaklaşık 4 kat artacaktır! Yani, %100 UV400 koruması olmayan çok koyu renkli güneş camları, göz sağlığı açısından daha açık olanlardan daha zararlıdır!

Gözlerimizi UV ışınlarının olumsuz etkilerinden korumak için başka ne yapabiliriz?

- Öncelikle %100 UV koruması sağlayan güneş gözlüğü kullanmalıyız. Güneş gözlüğünün "Mavi Işık" absorpsiyonunun da olabildiğince yüksek olması ek bir avantajdır. Kesinlikle işportada satılan güneş gözlüklerini kullanmamalıyız.

- Göz mercekleri daha berrak olan çocuklarda UV ışınları tüm göz katmanlarına kolayca ulaşabildiğinden, çocuklara mutlaka UV400 korumalı güneş gözlükleri verilmelidir.

- Bombeli çerçevelere sahip güneş gözlükleri, çevreden yansıyıp gelen zararlı ışınların göze ulaşmasını engelleyeceğinden, daha koruyucu olacaktır.

- Deniz sahilinde, deniz seviyesinden yüksek olan açık bölgelerde (dağlık alanlarda) ve kar üzerinde, ortamdaki UV oranı daha yüksektir. Özellikle deniz yüzeyinden ve kardan yansıyan UV ışınları çok rahatsız edici olmaktadır ve bu yansımalarından mutlaka korunulmalıdır. Yüksek binaların olduğu şehirlerde ise, binaların gölgesi, UV ışınlarının zararlı etkisini nispeten azaltmaktadır. Fakat havanın bulutlu veya sisli olması, gözümüze zarar veren UV ışınlarını kayda değer bir oranda filtre etmemektedir. Zira görünmez olan UV ışınlarını bulutlar rahatlıkla geçirebilmektedir.

- Meteoroloji Müdürlüklerinin yayınladığı UV endeksi tahmin değerleri de dikkate almamız gereken değerlerdir. UV endeksi değeri bulutluluk yanında enlem ve boylam dereceleri, yer örtüsü, su, mevsim, günün saati vb. gibi yerel bazı parametrelere bağlı olarak coğrafi bölgelere göre farklılıklar gösterir. Çok yüksek UV etkisinden korunmak için saat 10.00 ile 16.00 arasında güneş altında fazla bulunmaktan kaçınılmalıdır. Bu saatlerde, gölgede de olsanız güneş gözlüklerinizi takınız. Zira çevreden yansıyan zararlı ışınların bir kısmı gözlerinize ulaşabilmektedir. UV endeksinin zararlılık derecesini şu şekilde kategorize edebiliriz:

1-2 (Çok düşük) : (Güneş koruması olmadığı zaman sıradan kişi için tehlike teşkil etmiyor)

3-4 (Düşük) : (Güneş koruması olmadığı zaman düşük risk)

5-6 (Orta) : (Güneş koruması yoksa, orta derecede risk)

7-8-9 (Yüksek) : (Güneş koruması yoksa yüksek risk)

10-11+ (Çok yüksek) : (Güneş koruması yoksa çok yüksek risk)

- Bazı ilaçların kişinin UV hassasiyetini artırdığı da bilinen bir durumdur. Bu ilaçları kullanan kişilerin UV maruziyetine karşı daha tedbirli olmaları gerekmektedir.

- Geniş kenarlı şapkaların kullanılması ile göze zarar verebilecek UV ışınlarının oranı %50 ye varan oranda azaltılabilir.

- Kontakt lens kullanan kişilerin de UV absorpsiyonu tam olan güneş gözlüğü kullanmaları gerekmektedir. UV koruması olan lensler kullanılsa dahi bu lensler korneanın ancak bir bölümünü korumakta, konjunktiva ve lensin korumadığı diğer göz dokuları ve göz çevresindeki deri, UV ışınlarına maruz kalmaktadır.

Oda ve Birlik'te ne olacak ve olmayacak?

Birkaç gündür Oda ve Birlik hakkında yazmak istiyordum. Kaç kez başladıysam tam olarak duygularımı anlatmadığı için vazgeçmiştim. Ta ki Alanya yolculuğuna çıkarken aldığım kitap, Levent Gültekin'in Yazdığı "İdeolojik Mahalleden Türkiye'ye Onurlu Çıkış"ı okumaya başlayınca kadar. "Hepimiz, ideolojik "mahallelerde" yaşıyoruz.

İlımlı da olsak, radikal de, belli bir çevreden çıkamıyoruz. "Öteki" kabul ettiğimiz kişilerle iletişim kuramıyoruz. Hatta sürekli çatışıyoruz. Bu ayrımlar, ayrılıklar ister istemez ayrımcılığa dönüşüyor. Ötekiyle diyalog kurmaya yeltenirsek, kendi mahallemizden olanlar şöyle diyor. "Vay! Davayı sattı! Ötekilere yaranmaya çalışıyor!.. Öteki mahalledekiler ise şöyle diyor: "Kendi mahallesinde tutunamadı, bize yanaşılıyor!.." Evet Sayın Gültekin'in değindiği konu tam da bu günümüzü açıklıyor.

Oda ve Birlik tüm mahalleleri birleştirip bir şehir oluşturma şansıdır.

Son günlerde birçok kişi ile görüştim. Birbirinden farklı konjonktürden kişilerle yapılan konuşmalarda ortak konunun "Oda ve Birliğin ne yapacağı" sorusu olduğunu gördüm. Evet, Oda ve Birlik ne yapacak! Soru bu oysa ben konuya ne yapmayacağı ile başlamayı tercih edeceğim. Bugüne kadar binlerce Gözlükçü ve Optisyeni ötekileştirenler kaybedecekler. Diğer mahallenin çocukları ile bu oyunu artık birlikte oynayacağız.

Oda ve Birlik'te ne olacak ve olmayacak:

- Oda ve Birliğin dışında hiçbir kişi ve topluluk, mesleğin konuşulduğu masada oturamayacak.
- Oda ve Birlik, basit bir eleştiride bulundu diye kimseyi üyelikten ihraç etmeyecek.
- Oda ve Birlik seçimlerinden ve kongrelerinden mağlup ayrılanlar saltanatlarını sürdürmek için başka bir oda ve birlik kurma hakkına sahip olamayacak.
- Oda ve Birlik bünyesinde hiç kimse en büyük benim diyemeyecek. Her birey eşit hak ve sorumluluklara sahip olacak.
- Oda ve Birlik çatısı kanunen kurulmuş olduğundan, kimse kendini ayırıp ayrı bir birlik

adını alamayacak.

- Oda ve Birlik kamu kurumu konumunda olacağı için. Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara gerçek dışı beyanlarda bulunamayacaklar.
- Ulusal ve uluslararası STK'lar da temsil yetkisi Oda ve Birliğin olacak. Mesleğin yanı sıra Türk ulusuna yakışır şekilde davranacak.
- Meslek onuru ve prestijini koruma görevi, Oda ve Birliğin olacak kendisi Sektöre sesleniş, sektör toplantıları gibi çalışmalarda meslek ve meslektaşları aşağılamayacak. Aşağılayanlarla da etkin mücadele edecek.
- Oda ve Birlik çalışmaları tüm üye ve kurumlara açık olacak. Hiçbir oda ben bunu şahsi param ve enerjimle yaptım, bunu birlikle paylaşmam diyemeyecek.
- Oda ve Birliklerin çalışmalarında hiçbir zaman bilgi ve onayı olmayan kurum ve kuruluşların logolarını kullanarak kendini utanç duyulacak bir durumun içinde bırakmayacaklar.
- Oda ve Birlik hiçbir grup ve kişi hakkında önyargılı olmayacak. Her kişi ve grubun görüş ve önerilerini dikkate alacak. Tüm kişi ve grupların sorun ve sıkıntılarını uzlaşa ile çözüme ulaştıracak.
- Oda ve Birlik yabancı düşmanlığı yapmadan yerli sanayiye destekleyecek. Kooperatif ve benzeri çalışmalarda önceliği yerli sanayiye verecektir.

Kısaca Oda ve Birlik "Tüm" üyelerinin varlığını sürdürmesi, meslek, halk sağlığı ve ülke kaynaklarını koruyacak çalışmalar yapacaktır. Zaten kurulma amacı da budur...

Gelelim en çok sorulan sorulara...

Bu sorular her defasında aynı cümlelerle sorulduğu için tek kaynaktan yayıldığı belli oluyor. Sırf bu nedenle cevap vermek gerekli.

Oda ve Birlik

Mesul müdürlüğü kaldırıp, mesul müdürlü müesseseleri kapatacak mı?

- 5193 Sayılı Optisyenlik Hakkındaki Kanun yürürlükte olduğu sürece, mesleğimizin Anayasası gibidir. Mesul müdürlük kanunda varken kimse buna muhalif bir şey yapmaz. Yani

Birkaç gündür Oda ve Birlik hakkında yazmak istiyordum. Kaç kez başladıysam tam olarak duygularımı anlatmadığı için vazgeçmiştim. Ta ki Alanya yolculuğuna çıkarken aldığım kitap, Levent Gültekin'in Yazdığı "İdeolojik Mahalleden Türkiye'ye Onurlu Çıkış"'ı okumaya başlayıncaya kadar. "Hepimiz, ideolojik "mahallelerde" yaşıyoruz.

mesul müdürlük kaldırılmayacak, müesseseler kapatılmayacak.

İstedği dükkânı kapatacak mı? (Dükkân değil optisyenlik müessesesi.)

- Müesseselerin açılış ve kapanış kuralları 5193 SOHK belirlenmiştir. Yetki ve sorumluluk Sağlık Bakanlığının Taşra teşkilatıdır. Oda Birlik'in değil. Denetlemeler yapıp sevmediklerine cezalar kesecek mi?
- Optisyenlik müesseselerinin denetleme ve idari ceza kesme yetkisi tamamen Bakanlığıdır. Oda ve Birliğin böyle bir yetkisi yoktur. Tek tip fiyat belirleyecek mi?
- Fiyat belirleme yetkisi olmayacaktır. Geri ödeme kapsamında bile yardımdan söz ediliyorken, Oda ve Birlik bunu yapma yetkisine sahip değildir. Üye almamak veya üyelikten ihraç etme yetkisi var mıdır?
- Kanun gereği Oda ve Birliğe üye olmayanlar ülke genelinde optisyenlik yapmayacaklardır. Bu doğrultuda 5193 SOHK'a göre hak ve yetki almış herkesi üye yapmak zorundadır. Üyelikten ihraç ise yine kanunun koyduğu kriterlere göre yapılacaktır. Bu kriterlerde davranışı olanlar Oda ve Birlik olmasa da meslekten men edileceklerdi. AVM'lerdeki müesseseler kapatılacak mı?
- AVM lerdeki müesseseler için mutlaka anlaşmalı olarak bir çözüm bulunacaktır. Bugün bunun için bir şey söylemek yanlış olacaktır.
- Kesin olan bazı firmaların kendi bağımsızlıklarını ilan etmeleri ve emirlerindeki kişilerle ayrı bir dünyada yaşamaları döneminin bitmiş olmasıdır. Şimdi korku ve endişelerinizi bir kenara bırakın. Neredeyse son yirmi yıldır yaptığı şeyi tekrarlayıp, farklı sonuç bekleyenlerden olmayın.

Bir dönem sizin ve bizim için bitti.

Oda ve Birlik inanın en çok sizi koruyacak. Çünkü, bizler küçük botlarız, rahat manevra eder, hızlı kaçar ve ortama uyarız. Batarsak da çok şey kaybetmeyiz. Sizler yerli sanayiciler, amiral gemisi büyük gruplar sizlerin kaybedeceği çok şey var. İşte bu Oda ve Birlik sizi iki temel unsurdan koruyacak. Bunlardan biri hiçbir ulusal

değeri olmayan, az bir birikimi ile grup oluşturup, bunu Çok uluslu şirketlere satmayı planlayan ve benden sonra tufan diyenler. Diğer de bir şekilde ülkemize gelmiş Çok Uluslu Şirketlerin grupları. Onlar kanun tanımak istemiyorlar, onlar internet ile birlikte zarar esaslı satışlarla sizleri yok edinceye ve veya grubunuzu alıncaya kadar sizin üzerinize oynuyorlar.

Şimdi ya hep beraber ya da hiçbirimiz deme zamanıdır. Bize rağmen yıllardır aynı kişi ile aynı şeyleri denediniz olmadı, başaramadınız. Bu uğurda on milyonlar ve yüz milyonlar harcadınız. İnsanlar sizin paranız ile seyahat etti, lüks otellerde toplantılar düzenledi, ulusal ve uluslararası arenada sizleri de mahcup edecek kadar büyük yalanlar söylediler.

Bizler sadece devletimizden, kanunlardan ve doğrudan aldığımız güçle bunların hepsini elimizin tersi ile ittik ve her zaman başardık.

Ve evet yeniden söylüyorum, "ben aday değilim ve olmayacağım".

Aday olmayacağım çünkü bu mesleği gençlere bırakmanın zamanı gelmiştir diye düşünüyorum. İçleri meslek aşkıyla dolu, pırl pırl genç insanlara devretmeliyiz bayrağı. Onlar bizden sonra bu mesleği bulunduğu yerden daha ileri götürmek için yeterli donanıma sahipler. Biz ise onlara gerektiğinde destek olmak, eğer kaybolurlarsa yollarını aydınlatmakla mükellef olmalıyız. Deneyimlerimizi onların yararına hiçbir mevki makam gözetmeksizin sunmayı öğrenmeliyiz...

Sizler de toplum ve kamu tarafından tüm güvenirliliğini yitirmiş, bugüne kadar hiçbir başarısı olmamış ve genel olarak kin ve nefretle anılan kişileri artık devre dışı bırakın. Kapalı kapılar ardında kendi yönetiminizden gizli işler çevirmek yerine açık olun ve sorunlarınızı net bir şekilde ortaya koyun. Eskiye dayalı öfkelerinizin hararetini soğutun. Konuşun ancak anlaşmak için konuşun. Konuşun yeni sorunlar yaratmak için değil sorunları çözmek için konuşun. Anlattıklarınız toplum değerlerine ve yasalara aykırı olmamalı ki dinlensin. Oda ve Birlik, birlik adına yakışır bir yarın için mücadele edecek kişilerle yol alın.

Özgür Ülkenin Özgün Şehri... *Londra*

Günlük konuşmalarımızda İngiltere olarak andığımız Birleşik Krallık, aslında İngiltere, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'dan oluşan bir birleşik ülke. Bir zamanlar, "Üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk" adıyla anılan çok renkli, çok kültürlü; bir yandan alabildiğine özgür diğer yandan alabildiğine gelenekçi, demokrasinin beşiği ama monarşinin de kalesi bir ülke.

İstanbul'dan hareketle üç buçuk saat süren uçak yolculuğundan sonra Londra'nın beş havaalanından biri olan Stansted Havaalanı'na inerken uçağın penceresinden Londra'nın altın gibi parlayan ışıkları aşağıdaki hayatın renkliliğini anlatır gibi. Gerçekten de ıslıl ıslıl göz kamaştıran bir şehir karşılıyor bizi.

Zenginliği, ısıltısı, canlılığı ile hemen sizi içine alıveriyor bu sekiz milyonluk metropol. Bir saat bile boş kalamayacağınız, sürekli değişen bu kentte her an yapacak bir şey ya da gidecek bir yer var. Sergiler, müzeler, konserler, kütüphaneler, alışveriş merkezleri, lokantalar, şovlar, mağazalar, parklar sizi bekliyor. Hele bir de tarih merakınız varsa kaybolup gideceğinize garanti verebilirim.

Havaalanında karşımıza çıkan ilk İngiliz,

pasaport kontrolünü yapan polis oluyor. Gayet kibarca ve güler yüzle, "Hoş geldiniz," diyerek karşılıyor bizi. Hemen kontrolünü yapıyor ve pasaportumuzu geri verirken iyi tatiller dilemeyi de unutmuyor. Danışmayı bulup şehir merkezine nasıl gideceğimizi soruyor ve en hesaplı ulaşımın, bir kat alttan giden tren olduğunu öğreniyoruz. Danışmadan öğrendiğim kadarıyla taksi doksan-yüz pound yazıyormuş, oysa tren yirmi iki buçuk pound. Bir poundun neredeyse üç lira olduğunu düşünürsek, aradaki farkın epeyce hatırı sayılır olduğu anlaşılıyor.

Dünya sıralamasında pahalı ülkeler arasında sayılan İngiltere'de karşılaştığınız her fiyatı üç ile çarparsanız karalar bağlar, ne bir şey yiyebilir ne de alışveriş yapabilirsiniz. Herhangi bir şey beş pound ise beş pounddur. Üç ile çarpmak keyfinizi kaçırmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Tren ile kırk beş dakikada Marble Arch'ta iniyor, oradan da taksi ile Hammersmith semtindeki Victoria dönemi binalarından oluşan bir sokakta, evden bozma küçük otelimize kavuşuyoruz. Londra merkezden başlayarak, dairesel olarak altı bölgeye ayrılmış. Hammersmith, ikinci bölgede. Metro ve otobüs

Çok renkli, çok kültürlü, bir yandan alabildiğine özgür diğer yandan alabildiğine gelenekçi, demokrasinin beşiği ama monarşinin de kalesi bir ülke.

biletleri buna göre fiyatlandırılıyor.

Otelin resepsiyonunda Pakistanlı bir genç karşılıyor bizi. Güler yüzle odamızı gösteriyor. Oda üç metreye üç metre ölçülerinde, yani dokuz metrekare. Bırakın odada adım atmayı, valizlerimizi bile içeri alamıyoruz. Pakistanlı Hüseyin hemen sorunu çözüyor ve otelin en büyük şömineli odasını bize veriyor.

Dışarı çıkıp, Hammersmith metro istasyonunun karşısında bir kafede bir şeyler atıştırıp, kahvelerimizi de içtikten sonra otelimize dönüyor ve günü bitiriyoruz.

Sabah pırıl pırıl bir hava karşılıyor bizi. Aylardan kasım, dahası yağmurdan gözümüzü açamayacağımızı düşünerek geldiğimiz Londra'da güneş var. Kahvaltıya iniyoruz, servis yapan genç bir kız. Adeta moda dergisinden

fırlamış bir manken. Boyu posu, endamı, kaşı gözü... Bir sarışın afet. Kıza bakmaktan kahvaltı yapamıyoruz. Masaya servis yapıyor, "Aman efendim, siz zahmet etmeyin ben

edeyim,” diyesim geliyor. Getir yurduma sal televizyoncular sokağına, el âlem güzel görsün. Hele bir de otelin dış merdivenlerini ayağında terlik, hortumla su tutarak yıkarken görünce acımadım, dersem yalan olur. Öğlene kadar çalışıyor, otelin odalarını temizliyor, dış merdivenlere kadar yıkıyor, kahvaltılar veriyor, bulaşıkları yıkıyor ve gidiyor.

Dünyaca ünlü, kızarmış tost ekmeği, yumurta, salam ve fırınlanmış fasulyeden oluşan geleneksel İngiliz kahvaltı tabağından damak tadımıza uyanları seçip yiyerek kahvaltı faslını bitiriyoruz. Hava 12 derece, yağış yok, hatta güneş zaman zaman güneş gözlüğü bile taktırıyor. Bir turist daha ne ister?

Londra, suyun şekil verdiği ve köprüleriyle anılan açık bir müze adeta. Şehre can veren Thames Nehri, Londra’nın pırlanta gerdanlığı gibi. Nehrin etrafına dizilmiş St.Paul Katedrali, Tower of London, Westminster Abbey, Big Ben ve parlamento binası da gerdanlığın taşları gibi.

Thames Nehrinin üzerinde sekiz adet köprü var. Nehrin kenarında yürüyerek, kafelerinin keyfini çıkartmak, kahvelerinin tadını almak, ara sokaklarda kaybolmak hiç bu kadar neşelendirmemişti bizi. Gittiğimiz her yerde büyük turist gruplarıyla karşılaşıyoruz. Bu kış günü bu kadar turist almasına şaşıyoruz. Herkes elinde harita ile bir sonraki gideceği yeri arıyor. Şehrin altı örümcek ağı gibi metro ile donatılmış. Dünyanın ilk toplu taşımalarını yapmakla övünüyorlar. Bütün Londra’yı metro ve otobüs ile gezebilirsiniz ama önerim mümkün olduğunca yürüyerek gezmeniz. Her sokakta karşınıza sürpriz bir eser veya müze ya da bir güzel pub çıkabiliyor çünkü.

Buckingham Palace, Big Ben ve House of Parliament gibi turistik yerlerin dışında, 1805 yılında Amiral Lord Nelson’un Napoleon’u yendiği Trafalgar Savaşı anısına yapılmış anıtın olduğu Trafalgar Meydanı’ndaki Ulusal Müze ve Ulusal Portre galerisi, British Museum ve Bilim Müzesi mutlaka gezilmesi gereken yerler. Dünya tarihi ve bilim alanındaki

gelişmeleri bu müzelerde gözlemleyebilir, İngiliz tarihi hakkında biraz daha fazla bilgiye sahip olabilirsiniz. Hemen eklemeliyim ki Londra'da birçok müze ücretsiz.

Kraliçe II. Elizabeth'in yönetiminde, yazılı bir anayasası bile olmayan, demokrasinin ve futbolun beşiği bir ülkede sokakları adımlamak değişik bir duygu. Kraliçe, hâlâ çok önemli bir kişilik. Halkın gözü kulağı kraliçede. Kraliyet düğünlerinin bütün dünyada ne kadar ilgi gördüğünü hepimiz biliriz. Kısa bir zaman önce Prens Charles ve Prenses Diana'dan olan torun Prens William'ın, Kate Middleton ile evlendiği masal gibi düğün, bütün dünyayı ekran başına kilitlemişti.

Kraliyet ailesinden herhangi birinin attığı her adım haber oluyor. İngiliz kızlar taze gelin Kate Middleton'u kendilerine örnek

alıyorlar. Middleton her gün bir derginin kapağını süslüyor, gazetelere haber oluyor. Ve İngiliz halkı da sıkı bir şekilde takip ediyor. Her akşam tüm metro istasyonlarında ücretsiz olarak "London Evening Standard" gazetesi dağıtılıyor. Yani herkes her şeyden neredeyse zorla haberdar ediliyor.

Bir hafta Londra'yı gezmek için ideal bir

Londra; suyun şekil verdiği, köprüleriyle anılan açık bir müze adeta. Şehre can veren Thames Nehri, Londra'nın pırlanta gerdanlığı gibi.

süre. Thames Nehri kenarındaki dev dönme dolap London Eye, Waterloo Station, St. Paul Katedral, Big Ben saat kulesi, Hyde Park, London Bridge (Londra köprüsü), Tower Hill, Tower Bridge, Victoria, Sloane Square, Piccadily Circus, Leciester Square, Oxford Circus, New Bond Street, Camden Town, Covent Garden, Kew Garden, Richmond, Liverpool Street, Knightsbridge, Trafalgar Square, Chinatown, Soho mutlaka görülmesi gereken yerler. James Bond'u anlatan kurşun

şeklindeki bina ve yeni yapılan piramide benzetilen Londra'nın en uzun binası da ilginizi çekebilecek yerlerden.

Londra'da İki tip taksi var. Biri, yoldan çevirebileceğiniz, sevimli nostaljik bir tarzı olan ve oldukça pahalı taksiler; diğeri ise rezervasyon yaptırarak kullanabileceğiniz mini cab denilen taksiler. Ulaşım konusunda (Transport for London) web sayfası "www.tfl.gov.uk" size çok yardımcı olacaktır. Bu web sitesinden, şehir içindeki bütün ulaşımınızı planlayabilirsiniz.

Thames Nehri'nin iki yakasına kurulmuş Londra, West End ve Central London olmak üzere ikiye ayrılmış. Waterloo Station, Londra'nın merkez demiryolu istasyonu. Waterloo'ya geldiğiniz zaman London Eye, Southbank Centre, Big Ben, Tate Modern Sanat Galerisi, Embankment, Southwark, Waterloo Bridge, County Hall, Queen Elizabeth Hall, King's College ve IMAX'a ulaşmanız çok kolaylaşacak. Eğer yürümeyi seviyorsanız, hepsini yürüyüş mesafesinde sayabilirsiniz. Zaten çoğu Thames Nehri'nin çevresinde bulunuyor.

Kraliyet ailesine ait pek çok mücevherin

sergilendiği Tower Hill, ilgi çeken yerlerin başında geliyor. Çok şaşıaalı olmasa da kocaman bir saray. Hemen yanında Thames Nehri'ndeki sekiz köprüden biri olan mavi köprü, Tower Bridge ve karşısında bulunan Central London bölgesi yer alıyor.

Londra, yüzyıllar boyunca dünyanın her yerinden gelen gezginlerin gözde duraklarından biri olmuş. Aynı ilgi bu gün de sürmekte. Bu ilginin bir nedeni de şehre gelen herkesin kendini ev sahibi gibi hissetmesi. Gerçekten biz de birkaç saat içinde yabancı olduğumuzu unutup, havasına kapılıyorruz. Londralıların kibarlığının da bunda önemli bir payı olduğunu söylemeden geçemeyeceğim. Hiç bir yerde duyamayacağınız kadar "Lütfen" ve "Teşekkür ederim" sözlerini duyacağınızdan emin olabilirsiniz.

Bir arkadaşım, "Londra'yı gezerken hiç acele etme, nasıl olsa bitiremezsin," demişti. Gerçekten de hiç acele etmeden, sindire sindire gezmek gerekiyor. Roma imparatorluk döneminin Londinium'undan Victoria hükümdarlığına; İkinci Dünya Savaşı'ndan günümüze dek üst üste geçmiş zengin bir tarih ve kültürü keşfetmenin oldukça zor olduğuna

karar veriyor, acele etmekten vazgeçiyoruz.

Dünyadaki nüfus hareketliliğinden en çok nasibini alan ülkeler arasında olan İngiltere'nin başkenti Londra giderek daha da popülerleşmekte. Londra'da yaşayan insanların etnik çeşitliliğine bakarsanız adeta bir dünya başkenti gibi. Üç yüz çeşit dil konuşulduğunu okumuştum. Zaten sağa sola baktığınızda göreceğiniz Araplar, Afrikalılar, Çinliler, Filipinliler, Avustralyalılar, Karayiplerden gelenler, Hintliler, Taylandlılar ve daha birçok ulustan insanı görmek olası. Ayrıca Londra'nın yılda on milyon turist ağırladığını

da eklemeliyim. Pahalılığına rağmen bu kadar insanı kendine çekmesi, şehrin bir tılsımı olduğunu düşündürüyor bize.

Bir şehri gezmenin en iyi yolu turistik yerlerden başlamaktır. Önce en ünlülerinden başlayıp daha sonra ara sokaklara dalarak öteki yüzünü tanımak gibi bir alışkanlığımız var. En uygun taşıtla, yani ayaklarımızla gezecek, yavaş da olsa tadını çıkararak hatta sürpriz bir şeyler görme olasılığını da kaybetmeyeceğiz.

Metro ile Trafalgar Meydanı'na ulaşıyoruz. Meydan cıvı cıvı! Güvercin besleyenler, bir şeyleri protesto eden protestocular, sokak sanatçıları, müzisyenler ellerinden geleni yapıyor. Nereye bakacağınızı şaşırtıyorsunuz. Amiral Nelson'un elli iki metre yükseklikteki heykeli meydanı tepeden izliyor. Meydana bakan kamu binalarının arasında biri var ki görmeden gitmek olmaz. Zaten kapısındaki insan kuyruğu ile kendini gösteriyor. Evet "National Gallery" dedikleri ulusal müze.

Sırada, zaman zaman kraliçeye ev sahipliği de yapan Buckingham Sarayı var. Kraliçenin sarayda olup olmadığını gönderdeki bayraktan anlıyoruz. Kraliçe sarayda ise bayrak göndere çekiliyor. 1702 yılında Buckingham Dükü için yapılmış bu saray, simge yapılardan biri.

Saat 11.30 u bekliyoruz. Sarayda nöbet değişimi yapılacak. Dillere destan bu tören için binlerce kişi meydanı dolduruyor. Sarayın avlusuna bakan parmaklıklar hınca hınç dolu. Herkes fotoğraf makinelerini hazırlamış bekliyor. Atlı polisler güvenliği sağlıyor.

Yaklaşık yarım saat süren tören, bandonun çaldığı melodilerle saat 12.10 civarında tamamlanıyor.

Saraydan ayrılıp biraz yukarıya çıkıyor ve kraliçenin atlarının bakım gördüğü Royal Mews'e geliyoruz. Ahırda kraliyet düğünlerinde kullanılan ve gelinleri taşıyan arabalar sergileniyor. Dışarı çıkıp biraz dinlenmek amacıyla bir *pub*'a giriyoruz. Barda on civarında fıçı bira musluğu var. Garsona sadece bira, dersiniz size "bitter" yani acı dedikleri siyah biradan getiriyor. Mayasına kattıkları şerbetçiotu nedeniyle biraz acımsı olan bitter biranın adına hiç de uymayan bir tadı var. Gayet yumuşak ve meyvemsi! En çok içtikleri birayı "Ale" olarak adlandırıyorlar. Bizim bildiğimiz, alıştığımız biranın adı ise "Lager". Bira isteyenler çeşmelerin üstünde yazan isimleri söyleyerek istiyorlar. Ortaya bir karışık yap da diyebilir, hiçbirinin tadından mahrum kalmayabilirsiniz. O zaman, yarım pint dedikleri 250 ml'lik

Londra'da, en eskisi beş yüz yaşında olmak üzere beş binden fazla pub olduğu söyleniyor.

küçük bardaklarla sekiz çeşit birayı masanıza diziıyorlar.

Londra'da, neredeyse bütün *pub*'lar çok güzel dekore edilmiş. En eskisi beş yüz yaşında olmak üzere beş binden fazla *pub* olduğu söyleniyor. Biz, daha yürüyecek çok yolumuz olduğu için bira tadımını daha sonraya erteliyor, kahve ile yetiniyor ve yine sokaklara atıyoruz kendimizi. Hedefimizde, 1065 yılında yapılan ve dört yüz yıl kraliyet

ailesine ev sahipliği yapan Wesminster Palace (saray) var. Sarayın sadece Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası halka açık. Bir yanda Victoria Tower, diğer yanda Big Ben saat kulesi. Londra'nın kalbindeyiz sanki. Big Ben adının, kulenin adı olmayıp kuledeki on üç buçuk ton ağırlığındaki çanın adı olduğunu not ederek nehir kenarına iniyoruz.

Nehrin diğer yakasında, Parliament Meydanı'nın tam karşısında bulunan ve neredeyse tüm Londra'dan görünen, dünyanın en büyük dönme dolabına yöneliyoruz. Yüz otuz beş metre yüksekliği ile gökyüzünü delen dönme dolap ağır ağır dönüyor. Bir turu yarım saatte tamamlıyor ve hatırı sayılır bir bilet ücreti gerekiyor. En ucuz standart bilet elli Türk lirası civarında. Hizmette sınır yok. Eğer küçük bir servet ödemeyi göze alırsanız akşam yemeğini dönme dolapta, özel bir kapsül içinde ve Londra'ya 135 metre yüksekten bakarak yiyebilirsiniz. Resmi adı "British Airways London Eye" olan dönme dolabın çapı 424 metre ve 1600 ton ağırlığında.

Abbey'e çeviriyoruz. İngiltere ve İngilizler için çok önemli olaylara tanıklık etmiş bu mabette bir de ünlü ve önemli insanların yattığı mezarlık var. Krallar, kraliçeler, en büyük devlet adamları, bilim adamları, askerler, müzisyenler ve edebiyatçılar bu mezarlıkta yatıyor. Dokuz yüz yıldan bu yana bütün kraliyet düğünleri burada yapılıyor. Hâlâ ibadete açık. 31 metre yüksekliğindeki batı kapısından geçtiğimizde karşılaştığımız ilk ve en çok ziyaret edilen mezarın adsız bir askere ait olması ilgi çekici. Üzerinden yürünmesi yasak olan tek mezar da bu zaten. Kraliyet alayı bile bu mezarın etrafından dolaşmış. "Tomb of the unknown warrior", yani, adı bilinmeyen savaşçının mezarı olarak isimlendirmişler. Kilisenin iç tarafında VII. Henry şapeli var. Muhteşem bir ahşap işçiliği ile yapılmış oymalarına ve duvar işçiliğine hayran olmamak mümkün değil. Tüm şapel Bath şovalyeleri tarikatının bayrak ve sancakları ile süslü.

Dışarı çıktığımızda acıktığımızı hissediyoruz. İngilizlerin ulusal yemeği

"Fish and Chips" yemek niyetindeyiz. Yani bildiğimiz mezgıt balığı, yanında da patates ve tabi buz gibi İngiliz birası, Ale. Yemeğin lezzetine lezzet katan bir şey daha var ki o da *pub*'ların atmosferleri. On dört yaşından küçüklerin girmesi yasak olan bu *pub*'larda, on sekiz yaşından küçükler alkollü içki de verilmiyor.

İkinci Dünya Savaşı'nda, Alman bombardımanı sonucu yerle bir olan, şimdi ise karaktersiz binaların, iş merkezlerinin ve gökdelenlerin bulunduğu "City of London"u gezilecek yerler listemizin dışına atıyoruz. İş günleri dışında hayalet şehir haline gelen bölgede eskiye dair hiç bir şey kalmamış gibi. Savaş, bu eski bölgenin hafızasını bile silmiş sanki.

Sevimli ve şık mimarisi ile insanı kendine hayran bırakan "Tower of London"un önüne geldiğimizde güneş devrini tamamlamış, Thames Nehri'nin suları karşı yakadaki binaların silüetlerini yansıtmaz olmuştu. Tarihi, kanlı ve korkunç hikayelerle dolu Tower of London, yapımının üzerinden geçen

Resmi adı "British Airways London Eye" olan dönme dolabın çapı 424 metre ve 1600 Ton ağırlığında.

dokuz yüz yıl boyunca zaman zaman kraliyet sarayı, hapisane, işkencehane ve idam yeri olarak kullanılmış. Yılda iki milyon ziyaretçi alan kule-sarayın surlarında ilginç ve renkli kıyafetleri ile ilgi çeken ve adına “Beefeaters” denilen muhafızlar dolaşıyor. XIX. yüzyılda etrafındaki hendek doldurulmuş ve yemyeşil bir bahçeye çevrilmiş.

Oyalanmadan, Londra’nın simge

yapılarından “Tower Bridge”e yöneliyoruz. Gotik taş işçiliğiyle İngilizlerin gurur duyduğu yapılarından biri de bu tarihi “Kuleli Köprü”. Cıvıl cıvıl insan kalabalığı ile birlikte köprüyü geçip tekrar geri dönüyoruz. Akşam olmak üzere. Piccadilly Circus’a gidip şehir ışıklarının izini süreceğiz. Ama önce bir kahve içerek enerji toplamak niyetindeyiz. Adım başı rastladığımız *pub*’lardan birine giriyoruz. Siparişimizi verip beklerken bir yandan da gördüklerimiz hakkında yorumlar yapıyoruz. Biraz önce siparişimizi alan garson bize doğru geliyor, eli boş. “Abi, siz Türk müsünüz?” diyor. Sahibinin de Türk olduğu bir *pub* bulmuşuz. Malum sohbet başlıyor. Kahvelerimizi içip, İzmir kökenli Giray ile vedalaşıyoruz.

Göz alıcı neonları, dev mağazaları, alışveriş caddeleri, sokak müzisyenleri ile insanların en önemli uğrak yerlerinden biri olan “Piccadilly Circus”, yüz yıllık ışıltısını ve cazibesini hiç kaybetmeden tüm canlılığıyla insanları kendine çekmeye devam ediyor. Bu kadar

Göz alıcı neonları, dev mağazaları, alışveriş caddeleri, sokak müzisyenleri ile insanların en önemli uğrak yerlerinden biri olan “Piccadilly Circus”, yüz yıllık ışıltısını ve cazibesini hiç kaybetmeden tüm canlılığıyla insanları kendine çekmeye devam ediyor.

kalabalık tabii ki bir o kadar da gürültü demek. Biraz ötesinde bulunan başka bir kalabalık meydan “Leicester Square”de de gişe filmleri oynatan sinemalar ve gece klüpleri var. Bütün akşamı burada geçirip yorgun argın otelimize dönüyoruz.

Ertesi güne, yine aynı güzel sarışının verdiği kahvaltı ile başlıyoruz. Bu gün yolculuğumuza Hyde Park’tan başlayacağız. Parkın Marble Arch köşesindeki “Speakers’ Corner” en çok merak ettiğimiz yerlerden biri. Önceki yıllarda halk gösterilerinin yapıldığı yer olan bu köşe, şimdilerde sadece pazar günleri söyleyecek bir sözü olanların, bir yükseltiye çıkarak konuşma yaptıkları yer olarak kullanılıyor. Oraya vardığımızda belediye görevlisi olduğunu sandığımız birileri kamyonetle getirdikleri kürsü, sandalye, şezlong gibi eşyaları çimenlerin üzerine diziyordu. Biraz yürüyünce parkın içindeki Serpentine adlı yapay göle ulaşıyoruz. Gölde gezinti yapan kayıklar çok hoşumuza gidiyor. Sabah kahvemizi, Gölde gezen kayıkları seyrederek içiyoruz.

1 milyon 380 bin metrekare büyüklüğü ve konumu ile Londra’nın akciğerleri gibi algılanan Hyde Park, binlerce ağaca, kuşa, sincaba ev sahipliği yapıyor. Kraliçe’nin bile bazen yürüyüş için buraya geldiği, herkesin severek, koruyarak yaşattıkları bir yaşam alanı. Festivaller burada düzenleniyor, her türlü şenlik burada yapılıyor. İçinde gölet, gölette adası, Peter Pan heykeli, sincaplar, kuğular, ördekler ve daha bir sürü canlı özgürce yaşıyorlar. Bir saat kadar daha parkın başka bir köşesinde kurulu panayır tipi hediyelik eşya dükkanlarında oyalanıp, derin derin nefes alarak parktan çıkıyoruz.

Kensington Caddesi tarafından çıktığımız için karşımıza; Kraliçe’nin çok sevdiği ancak genç yaşta kaybettiği için kırk yıl yasını tuttuğu kocasının anısına yapılan

“Albert Memorial” anıtı ve hemen karşısında kubbesiyle dikkat çeken “Royal Albert Hall” çıkıyor. Hızlı adımlarla Thames Nehri kıyısına inmek üzere yola koyuluyoruz. İngilizlerin “Under Ground” dedikleri metro ile birkaç dakikada London Eye dönme dolabının hemen yakınındaki iskeleyle ulaşıyoruz. Nehirde *cruise* denilen teknelere binerek gezinti yapmak niyetindeyiz. Sekiz buçuk pound, yani yaklaşık yirmi beş lira

ödeyerek, bir saatlik tur için biletlerimizi alıyor ve tekneye biniyoruz.

Kuru bir ayaz var. Fotoğraf çekebilmek için güvertede durmak zorundayım. Şehri bambaşka bir açıdan görmek, muhteşem yapıların fotoğraflarını çekebilmek için harika bir yolculuk oluyor bu kısa gezi. Tate Modern, St Paul’s Cathedral, The City Of London School, Tower Of London, Tower Bridge, birçok tarihi bina ve köprü ile London Eye, Big Ben ve Houses Of Parliament ‘i de görme imkânı buluyoruz. Açıkta kalan yüzüm ve ellerim soğuktan morarmaya yüz tutmuşken gezi bitiyor. Ama olsun, şimdi bile çektiğim fotoğraflara değdi doğrusu, diye düşünüyorum.

Nehri gören sıcak bir *pub*’ın cam kenarında, sıcacık kahvelerimizi yudumlarken buluyoruz kendimizi. Günler kısa, çabucak akşam oluyor. Günün nasıl geçtiğini anlamadık. Yorulduk, acıktık. Dünden gözümüze kestirdiğimiz, Hammersmith metro istasyon meydanındaki bir lokantaya gideceğiz. İki yüz yıllık tipik bir İngiliz restoranı. Oturduğumuz sandalyeler, masa, duvardaki tablolar ve yer döşemesi

Başka bir müzeye gittiğinizde bilet alıp içeri girersiniz. Burada ise durum tam tersi. Bileti alıp dışarı çıkıyorsunuz!

çok eski ama bir o kadar da zevkli ve uyumlu. Bizi karşılayan garson kız, üst katta meydana bakan pencere kenarında bir masa gösteriyor. İşte şimdi Londra'dayım, diyorum içimden. İngiliz kibarlığı ve zevki ile bütünleşmiş bu mekânın huzuruna varıyor ve beyaz şarap eşliğinde enfes bir akşam yemeği ile günü bitiriyoruz.

Son iki günümüzün ilki olan bu günü, önceden rezervasyon yaptırdığımız bir yolculuğa ayırdık. Piccadilly'ye açılan caddelerden birinden konforlu bir otobüs ile hareket ediyoruz. Gidiş-dönüş toplam üç yüz Kilometre yolumuz var. İlk durağımız Windsor Castle, yani Windsor Sarayı. Dokuz yüzyıl hanedana hizmet ve tanıklık etmiş bu sarayda İngiliz Kraliyet ailesine ait bir çok eser sergileniyor. Fotoğraf çekmek yasak. Zümrüt, elmas ve yakutlarla süslü hançerler, oymalı işlemeli gümüş kaplı tüfek ve tabancalar, şövalyelerin zırhları ve çok özel sanat eserleri

ziyarete açılmış.

Yeniden yola çıkıyoruz. Otobüsümüz homurdanarak yönünü "The Roman Bath" yani Roma hamamına çeviriyor. Adeta küçük bir İtalyan kasabası gibi. Sarı boyalı binalar, panayırılar, sokak sanatçıları. M.S. 43 yılında Romalıların İngiltere'yi işgal etmesinden sonra yapılan bu hamam, daha sonraları şifalı su merkezi olarak kraliyet ailesine de hizmet etmiş.

Yeniden yola çıkıp asıl hedefimize kavuşuyoruz. Salisbury şehrinin altı kilometre dışında adına "Stonehenge" denilen dünya miras listesinde kayıtlı, yaklaşık beş bin yıllık dikili taşların bulunduğu tarihi alana giriyoruz. Salisbury Düzlüğü'nde bulunan, eski zamanlarda dinsel törenler için kullanılan ve Kelt rahiplerinden oluşan bir sınıf olan Druid'lere atfedilen büyük taşlardan oluşan bir çember bu Stonehenge. Yontularak

düzgünleştirilmiş ve dışarıdan bu bölgeye taşınmış, dik konumundaki halen 17'si ayakta duran 30 taştan oluşuyor.

Stonehenge'in çemberini bölen ve yapının girişinden geçen eksen, yaz dönencesindeki gün doğumuna (21 Haziran) doğru konumlandırılmış. Buna karşılık, İrlanda'da yaklaşık olarak aynı zamanlarda inşa edilen ve benzer bir yapı olan Newgrange anıtının kış dönencesindeki gündeğümüne (21 Aralık) yöneltilmiş olmasını da not ettikten sonra çevreyi dolaşmaya başlıyoruz. Hava çok soğuk. Rüzgar bıçak gibi kesiyor. Biletlerimizi ve audio elektronik rehberimizi alıp taşların bulunduğu araziye giriyoruz. Başka bir müzeye gittiğinizde bilet alıp içeri girersiniz. Burada ise durum tam tersi. Bileti alıp dışarı çıkıyorsunuz!

Üç metreden yüksek, dikine duran taşlardan oluşan Stonehenge, göz alabildiğince uzanan Salisbury düzlüğündeki tek yükselti. *Sarsen* ve *lintel* olarak adlandırılan iki grup taş Stonehenge çemberini meydana getiriyor. *Sarsen*'lerin her biri yirmi altı ton ağırlığında ve hepsi üç metrenin üzerinde bir yüksekliğe sahip. Bir çember oluşturacak şekilde dizilmişler. *Lintel*'ler ise her biri altı ton ağırlığında ve yatay olarak, giriş gibi *Sarsen*'lerin üzerine yerleştirilmişler. Çemberin iç kısmında ise benzer taşlardan oluşturulmuş olan başka bir iç çember

daha var. Peki bu taşlar ne işe yaramış acaba, diye düşünebilirsiniz. Otobüste yol boyu hiç susmadan konuşan rehberimiz bu soruyu, "İki teori var," diyerek yanıtlıyor: "Birincisi; Astronomi bilimi için. Bu en güçlü olasılık. Çünkü günümüzde astronomlar Stonehenge'in şifresini çözerek 56 yıllık ay ve güneş tutulma döngüsünü keşfettiler. Güneşin ve ayın hareketlerinin Stonehenge'in yapısı içine yansıtıldığını buldular. Stonehenge çevresinde bulunan taşların ya da deliklerin hepsi döngünün içinde farklı günleri ya da yılları temsil ettiği artık biliniyor," diyor ve ekliyor; "İkinci teori de, bazı insanlar buranın gizli bir tapınma yeri olduğunu söylüyor." Kısaca anıt binyıllardır koruduğu gizemli havayı bugün de devam ettiriyor.

Aklıma Şanlıurfa'da, değerini bulamamış, yeterli tanıtımını yapamadığımız, neolitik döneme ait ve 11 bin 500 yıllık geçmişe sahip olan, dünyanın en eski tapınağı olarak bilinen Göbeklitepe geliyor. Derin bir iç çekip Stonehenge taşlarının etrafında dönmeye devam ediyoruz. Hızlı hızlı fotoğraflarımızı çekip daha fazla üşümeden otobüse koşuyoruz. Otobüsümüz güneş batarken hareket ediyor. Londra'ya döndüğümüzde hava kararıyor. Piccadilly'de otobüsten iniyor, bir şeyler atıştırdıktan sonra yorgun bir halde otele dönüyoruz.

Sabah yine "Best model of London" kızımızın verdiği kahvaltı ile güne başlıyoruz. Londra'da son günümüz. Günlerden Pazar. Kahvaltıdan sonra otelden çıkıp, beş dakikalık bir yürüyüşten sonra Hammersmith metro istasyonuna kavuşuyoruz. Amacımız bu günü çarşı pazar gezerek geçirmek. Pazar günleri Liverpool Sokağı'nda "Old Spitalfields Market" adında büyük bir pazar kuruluyor. Renk renk, çeşit çeşit tasarım ürünleri, incik boncuk, takı, tekstil ve daha neler neler. Buradan başka Camden Town'daki Camden Market'i ve Notting Hill'deki Portobello Marketi de görmek gerekiyor. Portobello Market, Londra'nın çok güzel bir

Şanlıurfa'mızdaki hakettiği değeri bulamamış ve halen yeterli tanıtımını yapamadığımız, neolitik döneme ait ve 11 bin 500 yıllık geçmişe sahip olan dünyanın en eski tapınağı Göbeklitepe'yi hatırlıyoruz...

bölgesi. Amsterdam'ı hatırlatan, rengarenk ve kutu kutu evleri var. Camden Town ise başka bir ilginç yer. Uçuk kaçık ve marijinal diyebileceğimiz her şey burada. Çeşit çeşit insan, tarz, tip hepsi buraya toplanmış. İnsan nereye, kime bakacağını şaşıyor.

Bu günümüzü Londra'nın pazarlarını, arka sokaklarını, çarşılarını gezerek tamamlayıp biraz erken denilebilecek bir saatte otelimize dönüyoruz. Valizlerimi toparlayıp, hazırlık yapacağız. Gönülsüz geldiğim Londra'dan üzülerek ayrılacağım hiç aklıma gelmezdi. Şimdiden Londra'ya yeniden gelme planlarını yapmaya başladım bile.

Her ülke, her şehir için söylenen "Yapmadan, görmeden dönme!" listeleri vardır. Tabi İngiltere'den de yapmadan dönülemezcek bazı şeyler var. Örneğin *fish&chips* yemeden, çay kültürünü gözlemlemeden, tiyatrolara gitmeden, sergileri müzeleri gezmeden, köşebaşı publarda *happy hours* keyfini yaşamadan, alışveriş yapmadan dönmek olmaz. İşte size görmeden dönmeyin, diyebileceğim

kısa bir öneri listesi.

Buckingham Palace, Victoria Memorial, Trafalgar Square, National Gallery, Wellington Arch, London Eye, Tower Bridge, Hyde Park, Tower of London, Science Museum, Royal Albert Hall, Albert Memorial, London Zoo, Westminster Abbey, Imperial War Museum, Victoria ve Albert Museum, Madame Tussaud Museum (Balmumu Heykel Müzesi), See Life Aquarium, Thames Nehri tekne turu, Big Ben saat kulesi, Houses Of Parliament, Natural History Museum, British Library (Ulusal kütüphane), British Museum, St Paul's Cathedral, Museum Of London, Oxford Street (Alışverişin kalbi), Piccadilly Circus, Harrods Alışveriş Merkezi, ve Camden Town...

Gezenlere,

Gezmek isteyenlere,

Gezmesini bilenlere,

Bitmeyen yolculuklar diliyorum.

mkureli@gmail.com

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 51 OCAK 2018
SESI

Optik Magazin Dergisi

ben.x[®]
memory eyewear